

ΩΝΟΥΜΑΞ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 31 του Θεοετή 1907

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονομίου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 234

Μη ζητᾷς σιά λατινικά πῶς δά μιλήσεις
καλά γερμανικά. Ρώτα τή μάνα σιό σπύτι,
τά παιδιά σιούς δρόμους, τὸν ἀπλοϊκὸ ἄθροπο
σιό παζάρι. Κοίταξέ τους σιό σιόμα πῶς μι-
λοῦν κ' ἔτσι γράφε.

ΛΟΥΘΗΡΟΣ

Ὁ καλὸς γραφιάς λέει καινούρια πράματα
μὲ συνηθισμένες λέξεις.

SCHOPENHAUER

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ. Ἡ «Ἀρρωστη Δούλη» (συνέχεια).
ΒΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Τὸ κρῖμα τῆς μάνας.
ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Πέντε μέρες στήν Πόλη (τέλος).
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΕΛ. Ἀποκάλυψη.
ΧΥΔΑΙ ΣΓΗΣ. Ἔργα καὶ ἡμέραι—Ἀρσάκειο.
ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΑΣ. Νησιώτικη ζωὴ—Ἀρρδώνες.
ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΕΛΤΑΣ. Μαῦσος ἰλιθίτες—Τὸ Φλωρί.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ἐλπίδα Βοντζαλιδου, Νίκος Καρβούνης,
Ν. Ζαχαρίας.
ΠΑΡΑΡΑΦΑΚΙΑ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΜΟ.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Ἄπο χρόνια τώρα, ἔτσι τὸ θυμήθηκα· οὔτε γιὰ
σιτᾶρι ἔκαμε, οὔτε γιὰ καλαμπόκι εἶταν, οὔτε γιὰ
κουκιὰ, οὔτε γιὰ τίποτες· ὅ,τι κι ἂν ἔσπερνε κανέ-
νας, πήγαμε τοῦ κάκου· τίποτες δὲ ριζοβόλαγε σ'
ἐκεῖ τὸ μέρος.

Καὶ φύσηξεν ἀγέρας δυνατὸς κι ἔγινε χαλασμός
κόσμου· καὶ γκρεμίστηκαν σπιτία καὶ χάθηκαν ἄ-
θρῶποι. Κ' ἦρθεν ὑστερα βροχὴ, καὶ ξεχείλισαν οἱ
ποταμοί, καὶ πνίγηκαν οἱ καλύβες, καὶ χάθηκαν
πολλὰ ζωντανά. Καὶ σὺν ἔφεξεν ὁ Θεὸς τὴ μέρα,
βγήκεν ὁ ἥλιος, καὶ σκορπίστηκαν τὰ σύγνεφα, καὶ
τραβήχτηκαν τὰ νερά, καὶ ξαναφάνηκεν ἡ γῆς, ἔ-
τοιμη νὰ δεχτῆ τὸ ἀλέτρι τοῦ καλλιεργητῆ καὶ νὰ
σπαρῆ καὶ ν' ἀποφέρῃ μυριοπλάσια.

Καὶ εἶπεν ὁ Ἄγγελος ὁ ἀγαθός·
«Τὸ ἴδιο καὶ σιὰ ἔθνη, σὺν ἔρθῃ ἡ ὥρα καὶ
στεῖρωση ἡ κρίση τους, καὶ δὲν εἶναι γιὰ τὸ τίπο-
τες ἱκανά, ἔρχονται δύσχετοι καιροί, οἱ ἐξωτερικοὶ
κατατρεγμοί, οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοὶ καὶ τ' ἀνατρέ-
πουν, καὶ πάνω σιὰ ρεῖπια τους στήνεται κόσμος
νέος μὲ κρίση μετωμένη, μὲ θέληση, ὅλος ζωὴ καὶ
δύναμη, καὶ δρᾷ, καὶ τὰ ἔργα του εἶνε μεγάλα καὶ
ξαιουστά.

Καὶ οἱ διχλεχτοὶ ποὺ τὸν ἀκούγαν ἔπεσαν καὶ
τὸν προσκύνησαν κραζοντας, ἄλληλοῦτα, ἄλληλοῦτα
ἄλληλοῦτα, Μέγας εἶσαι Κύριε καὶ θαμαστά τὰ ἔρ-
γα σου».

Καὶ ξαιουλόθησεν ὁ Ἄγγελος·
«Ἐγὼ εἶμαι ποὺ ὑπῆρξα, ποὺ ὑπάρχω καὶ ποὺ
θὰ ὑπάρχω. Μακάριος ποὺ δίνει ἀκρόαση σιὰ λόγια

μου καὶ πράττει σύφωνα μὲ τὶς ἐρμήνιες μου».

Καὶ εἶπεν·

«Ἵπῆρξεν ἔθνος ποὺ ἀκούσε τὰ ρήματα μου καὶ
βάδισε σύφωνα μὲ τὶς ἐρμήνιες μου, κ' ἔγινεν ὄνο-
μαστό καὶ πλούτισε καὶ προήδεψε καὶ κατακυριεψε
τὴ γῆς. Κ' ἦρθαν ἡμέρες πονηρῆς τοῦ περηφανέφτη-
κε, κι ἔπραξε τοῦ κεφαλιοῦ του, καὶ παραστράτησε,
καὶ ξέπεσε, κ' ἦρθαν ἄλλα ἔθνη ποὺ τὸ κατάχτη-
σαν καὶ τὸ ὑποδούλωσαν, καὶ ἡ ὑποδούλωσή του εἶ-
ταν τρομερή».

Καὶ εἶπεν·

«Καὶ πάλι πέρασαν καιροί, ποὺ εἶδα τὸ σκλά-
βο νὰ πλέκῃ σιὸ αἷμα του, τὴν κόρη ν' ἀτιμάζεται
ἀπὸ τὸν τύραννο μπρὸς σιὰ μάτια του, τὴ γυναίκα
του νὰ σφάζεται κι ἀκούσα τὸ βογγητό του, καὶ πό-
νεσα σιὴ θλίψη του, καὶ τὸν ἐλεφτέρωσα καὶ τοῦδα-
κα μιά γωνιά γῆς γιὰ νὰ κατοικήσῃ ἐλεφτέρος καὶ
τούπα.

» Ἀγάπησε τὴ γῆς αὐτὴ ὡσὺν μητέρα σου· καλ-
λιέργησέ την, λάτρεψέ την καὶ σὺ καὶ τὰ παιδιὰ
σου, κι ὅλη σου ἡ γενιά, καὶ νῆσαι βέβαιος πῶς κ'
ἐκείνη θὰ σ' ἀγαπήσῃ καὶ θὰ σ' ἀνταμείψῃ μὲ χίλια
δουδιὰ διαμαντικὰ, μὲ πλούτη ἀφθονα, ποὺ θὰ σὲ κά-
μουν εὐτυχεῖ, καὶ θὰ σοῦ ξαναδώσουν τὴν ἀρχαία δό-
ξα, τὴν ἀρχαία σου τιμὴ καὶ ὑπόληψη».

«Μὰ ὁ σκλαβὸς πάλι, σὺν ἀπόχτησι τὴ λεφτεριά
του, ξέχασε τὴν προτερινή του ζῆση, τὰ προτερινὰ
του βάσανα καὶ περηφανέφτη, καὶ θέλησε νὰ γίνῃ
ψευτοφιλόσοφος, νὰ γίνῃ δικηγόρος, νὰ γίνῃ καλλι-
τέχνης, ψευτοποιητῆς, ζωγράφος, μουσικός, καὶ μὲ
μιά λέξη τεμπελῆς. Κ' ἔχτισε σχολεῖα, καὶ πλε-
ρώνει δασκάλους, καὶ περιφρόνησε τὴ γῆς τὴν ἀ-
γαθὴ, καὶ συχαθῆκε τὰ πρόβιτά του, καὶ παιδοπά-
τησε τὴν ποδιά του τσαγκαρῆ, κ' ἔφτυσε τὸ πρόσω-
πο τοῦ σιδερέ, κ' ἔκαψε τὸν ἀργαλειό, κι ἐλεεινα-
λόγησε τὴ γλῶσσα του.

» Κ' ἦρθαν ἡμέρες, ποὺ σὺν ἔθνος ποῦγινε θέλει
ἐξοδα, ἔχει βασιλεῖα, ἔχει ὑπουργοὺς, ἔχει βουλή,
χρειάζεται στρατό καὶ τόσα ἄλλα, ποὺ ὅλα ἔχει ὑ-
ποχρέωση νὰ τὰ συντηρήσῃ ὁ ἴδιος, κι ἐπειδὴς ἀδυ-
νατεῖ, φεύγει καὶ πάει μακριὰ, πάει σιὴν ξενιτειά
νὰ ζαναῦποδουλωθῆ, νὰ χάσῃ τὸν ἀθροπισμό του,
τὴν ὑπόληψή του, τὴν τιμὴ του, τὸ ὅ,τι ἔχει ὅσιο
καὶ ἱερό, κι ἀφίνει τὸ θεῖκό του δῶρο, τὴ γῆ του
τὴν ἀγαθὴ καὶ ρημάζει».

Καὶ οἱ διχλεχτοὶ μὲ μιά φωνή·

«Πῆς μας τὴ σωτηρία του, Ἄγγελέ μας, καὶ
μεῖς θὰ τὸ μακροδιαλαλήσουμε, ποιὸς ξέρει, ἴσως
καὶ μᾶς ἀκούσῃ καὶ σωθῆ».

Καὶ εἶπε·

«Ἄλλη σωτηρία γιὰ τὴν ὥρα δὲν ὑπάρχει· ἡ
μόνη ποὺ τοῦ μένει εἶναι νὰ συνηθίσῃ τὰ παιδιὰ του
πῶς ν' ἀφίσουν τ' ἀερολογήματα καὶ ν' ἀγαπήσουν

τὴ δουλιὰ, καὶ νὰ τὴ διδάξῃ πῶς καλλιεργεῖται ἡ
γῆς, πῶς βγαίνει τὸ ψωμί, πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ γίνε-
ται τὸ τυρί, τὸ βούτυρο, πῶς γίνονται τὰ σκουτιὰ,
κι ὅλα ποὺ χρειάζονται γιὰ τὸν ἄθροπο. Καὶ πρῶ-
τα ἀπ' ὅλα νὰ γκρεμίσῃ τὰ σημερινὰ του σχολεῖα
πέρα πέρα, γιὰ χρόνια πολλὰ· καὶ νὰ στείλῃ τοὺς
δασκάλους νὰ γίνου ζευγουλᾶττες, νὰ γίνου χαλ-
κιᾶδες, νὰ γίνου ἄθροποι χρήσιμοι, ποὺ νὰ προσφέ-
ρουν σιὸ ἔθνος τους, κι ὅχι παράσιτα ποὺ κοροῖ-
δεύοντάς το νὰ τοῦ ἀπουζοῦν τὸ αἷμα του».

Καὶ λαβαίνοντας τόντις προφητικὰ καὶ μεγα-
λόπρεπη ἔψη, μὲ φωνὴ ποῦτσεμ' ἡ γῆς καὶ συγκλο-
νιόντουσαν γύρω τὰ βουνά, εἶπε·

«Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη καὶ τελευταία μου σοβου-
λή. Ἄν δὲν ἀκούσῃ καὶ τώρα, ἄλλοῖμόν τοῦ. Θὰ
ἔρθουν ἡμέρες μαῦρες καὶ τρομερές, ἡμέρες πόνου καὶ
στεναγμοῦ, ποὺ θὰ κυνηγηθῆ, θὰ γυμνωθῆ. θὰ πο-
δοπατηθῆ, θὰ πεινάσῃ, θὰ γίνῃ τὸ σκούπιδο τῶ
λαῶν τῆς οἰκουμένης, καὶ θὰ μετανοήτῃ καὶ θὰ μ'
ἐπικαλεσθῆ καὶ θὰ κλάψῃ τότες πικρά, μὰ κανεὶς
δὲ θὰ συγκινηθῆ σιὰ δαχτυλά του, κανεὶς δὲ θὰ συμ-
πονέσῃ σιὴ θλίψη του».

Καὶ ταῦτα λέγοντας ἐξαφανίστηκε.

Οἱ δὲ διαλεχτοὶ ποῦχαν τὴν τιμὴ νὰ τὸν ἀ-
κούσουν, ἔπεσαν καταγῆς καὶ προσκυνώντας τον ἔ-
κραζαν·

«Ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος, Κύριος Σαβαώθ, ποὺ κα-
τοικεῖς σιὸς οὐρανοὺς καὶ προλέγεις τὰ τρομερά»..

Guergueh 28/3/907.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΕΛ

ΧΥΝΟΠΩΡΙΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Καὶ θέλεις με καὶ μὲ ποθεῖς...

Κι' ἀνείς τὴν ὄψη χαρωπὴ ὁ πόθος νὰ σοῦ πλάσῃ,
σοῦ φέρνει μαῦρα δάκρυα καὶ μοῦ γολιάς τὸ ἔξω.
Ἐρριζέ μᾶτι θλιβερό σιὴ φύτῃ ποὺ πεθίνει,
εἶδες θολὸ τὸν οὐρανὸ καὶ τοῦ Βορέα τ' ἀγέρι,
ὅπου τὸ βῆλα ἔστρες μὲ μαριμένα φύλλα
σοῦ στέλισε τὸ δρόμο σου· φωνὴ πικρανοῦρα
σιὸ δάξῃ σου ψιθύρισε πονετικό τραγοῦδι
καὶ μοῦ σφηνεῖς γιὰτί; σὺν τί κακὸ νὰ σοῦπε
ἡ φύση ποὺ μαριναίεται, ἡ φύση ποὺ γλωμιάζει;

Κ' ἡ φύση ποὺ μαριναίεται κ' ἡ φύτῃ ποὺ γλωμιάζει
σοῦπε, ἐλπίδα μου γλωμι, πῶς τὴ ζωὴ μου μοιάζει
κι ἀναιτιχίλα πέθιμη σοῦ πέρσος τὸ σῶμα.

Καὶ γὼ ποὺ μέσα σ' ὅλα αὐτὰ ξινοῖγω μαῦρη ἀλήθεια,
ἐγὼ ποὺ ἐθεμελιώσα τὴ νύτῃ μου γιὰ σένα—
ἄλλο δὲ βρῆκα νὰ σοῦ πῶ ἀπὸνα μυροῦδι
ποὺ κλείνει μέσα του κημὸς κι ἀπελπισιὰ καὶ μνημα·
Ἄλλο·μονο σιὸν ποθο σου καὶ σιὸν·νιρό μακρὸ κρῖμα.

ΕΛΠΙΔΑ Α. ΒΟΝΤΖΑΛΙΔΗ

Ὁ Παλαμάς γιὰ τοὺς Πολίτες εἶναι ὁ Πιοιητής. Ἔτσι τονε λένε. Ἐμεῖς ἐδῶ ἀκόμα τονε συζητοῦμε. Ἴσως γιὰτὶ εἴμαστε φιλολογικώτεροι ἀπὸ τοὺς Πολίτες. Ἴσως καὶ γιὰτὶ, ὄντας μεγάλοι καὶ τρανοί, τρέμουμε νάγνωρίζουμε ἄλλους γιὰ μεγαλύτερο μας Pro domo sua, πού λέγανε κ' οἱ Ἀχταῖοι. Ὁ καθένας γιὰ τὸ φτωχοκαλύβι του.

*

Τὸ Φυτίλη δὲν τὸν εἶδε στὴ συντροφιά τοῦ Φωτιάδη. Τὸν εἶδε μοναχό του, κάτου στὸ Γαλατᾶ, καὶ τὸ καταχάρηκα. Ἄν εἴφουγα ἀπὸ τὴν Πόλη, δίχως νὰ δῶ τὸ Φυτίλη (καὶ κιντύνεψα νὰν τὸ πάθω αὐτό), θὰ ζημιωνόμουν σημαντικά. Διαβολάθροπος κι ἀνοιχτόκαρδος, ἔσο παίρνει. Μὲ τὴ δευτέρη κουδέντα μιλοῦσαμε ἀνοιχτὰ πιά, σὰ νὰ γνωρίζομαστε χρόνια. Γιωματός φωτιά κ' ἐνέργεια. Διευτύνει δὲν ξέρω κ' ἐγὼ πότες μεγάλες ἐπιχειρήσεις κ' εἶναι δημοτικώτατος στὴν Πόλη. Γι' αὐτὸ καὶ τονε βρίζουνε λυσασμένα οἱ φημερίδες. Τονε βρίζουνε γιὰ νὰ πουλάνε περισσότερο φύλλα. Καὶ τοῦ τὸ λένε. Καὶ γελάει ὁ Φυτίλης.

— Καμμένη Φυτίλη, θὰ σὲ βρῖσουμε αὔριο.

— Τὸ ξέρω. Ἄχει πέσει πάλι ἡ κυκλοφορία σας. Βρίστε με λοιπὸ, μὰ νὰ μὲ βρίσετε ἔξυπνα. Ἄθετε μάλιστα, ἐλάτε νὰ σὰς ὑπαγορέψω ὁ ἴδιος τις βρισιές!

Δὲν πιστεύω νᾶχει ξευτελίσει ἄλλος τόσο τοὺς ὑβριστάδες του. Στὸ ξενοδοχεῖο πού φάγαμε τὸ μεσημέρι, μοῦ σύστησε ἕναν κύριο.

— Νὰ, τοῦ λόγου του ἀπὸ δῶ ἔχει γράψει τὴν ὑβριστικώτερη σάτυρα ἐναντίο μου!

Καὶ γελοῦσε καὶ χωράτευε μαζί του. Στύλος δυνατός τῆς Δημοτικῆς κι ὁ Φυτίλης. Δουλεύει καὶ μὲ τὴν πέννα καὶ μὲ τὴ γλώσσα. Κρίμα μοναχὰ πού μερικὲς ἀσήμαντες διαφορίες (ἰδιογραφικὲς ἰδιοτροπίες τὸ περισσότερο) τὸν κρατᾶνε κάπως μακριὰ ἀπὸ τὸ Φωτιάδη, ἐνῶ πρέπει νὰ βρῖσκαται πλάι του. Ἀνάγκη νὰ τὴν κάνει κι αὐτὴ τὴ θυσία ὁ μεγαλόκαρδος ὁ Φυτίλης. Ἀνάγκη νὰ ὑποταχθεῖ στους περισσότερους. Ὅπως καὶ σὲ ἄλλα, ἔτσι καὶ στὸ ζήτημα αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ μοιάσει ἡ Πόλη μὲ τὴν Ἀθήνα. Καπετανάτα δὲν τῆς χρειάζονται. Ἄς τὰ χαίρομαστε ἐμεῖς ἐδῶ οἱ ῥέμπελοι τὰ καπετανάτα μας.

*

Δημοτικίστρες δὲ γνώρισαν στὴν Πόλη, ἐξὸν ἀπὸ

τις κυράδες τοῦ Φωτιάδη, τοῦ Σιώτη καὶ τοῦ Πανταζῆ. Εἶναι κι ἄλλες, μοῦ εἶπανε, μὰ δὲν ἔτυχε νὰν τις γνωρίσω καὶ νὰ μιλήσω μαζί τους. Ἡ ἀρχοντιά τους κ' ἡ καλοσύνη τους μοναδικὴ κι ἀφροσιωμένες στὸ ζήτημα. Κάνουν κι αὐτὲς τὴν προπαγαντοῦλα τους στους γυναίκειους κύκλους. Ἡ κ Πανταζῆ μάλιστα μὰς ἐτοιμαζε καὶ μιὰ πρωτότυπη παιδαγωγικὴ μελέτη πού θὰν τὴν τυπώσει στὸ «Νουμᾶ». Ὅταν τις γνώρισαν, εἶπα μέσα μου:

— Ἄξιες γυναίκες νᾶχουν τέτιους διαλεχτούς ἄντρες!

Νὰ σημειώσω κι αὐτὸ ποῦρχεται τώρα στὴν ἄκρη τῆς πένας μου. Ὁ Πανταζῆς γνώρισε τὴ γυναίκα του πρῶτα γιὰ δημοτικίστρα κ' ὕστερα τὴν ἀγάπησε καὶ τὴν πῆρε. Κι ὁ Φωτιάδης, τὴ μεγαλύτερη κόρη του τὴν ἔδωκε σὲ δημοτικίστη, στὸν Ἀλέξ. Παπᾶ, τὸ γιαντρά. Ἡ Πόλη λοιπὸ θᾶχει καὶ τούτη τὴν τιμὴ, πὼς γενήκανε σ' αὐτὴ οἱ πρῶτοι γάμοι μὲ προξενήτρα τὴν Ἰδέα.

*

— Ἐγραψες τόσα καὶ γιὰ τὴν Πόλη τίποτα δὲ μὰς εἶπες.

Τὴν παρητήρηση τοῦ φίλου μου τὴ βρῖσκω σωστή. Δὲν εἶπα τίποτα κι οὔτε θὰ πῶ, γιὰτὶ δὲν ξέρω τί νὰ πῶ. Περιγραφὴς τῆς ἔχουνε δημοσιευτεῖ ἀπειρες, πού κατανατᾶει, διαβαζοντας κανεὶς μερικὲς ἀπὸ αὐτὲς, νὰ ξέρει τὴν Πόλη πρὶν ἀκόμα τὴ δεῖ. Κ' εἶπαι σὲ κάθε δρασκελιὰ τόπο ἀλλάζει τόσο ἡ ζουγαριὰ καὶ τόσο ἡ ζωὴ, πού πρέπει νὰ μείνει κανεὶς ἕνα χρόνο, μελετώντας τὴ ζωὴ τῆς ἀδιάκοπα, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ μὴ γράψει χοντροψευτιές, μιλώντας γι' αὐτὴ.

Ἐγὼ ἔγραψα μοναχὰ ὅ,τι βαθύτερα μὲ συγκίνησε καὶ δὲ ντράπηκα νὰ τὸ μιλώγῃσω στὸν ἑαυτό μου, ὅταν τὸ βαπόρι σαλπάρησε, πὼς δὲν εἶδα τὴν Πόλη. Πέντε μέρες δὲν προφταίνει κανεὶς νὰ καλοδεῖ οὔτε τὸ Μενίδι. Ὅσοι δὲ ζήσανε καιρὸ στὴν Πόλη καὶ σὰς λένε πὼς τὴ γνωρίσανε, σὰς γελοῦν.

... Τὸ βαπόρι σαλπάρησε, ἕνα μικρὸ ρυμουλκὶ δέθηκε στὴν πλώρη του καὶ ξεκινήσαμε ἀργὰ καὶ καμρωτά. Εἶτανε σούρουπο, ἡ ὥρα πού μὲ κάνει πάντα νὰ καλοτυχιζῶ, μαζί μὲ τὸν Κορφιᾶτη ποιητὴ, αὐτοὺς νεκρὸς πού λησμονοῦνε τὴν πίκρια τῆς ζωῆς. Ἡ καρδιά μου εἶτανε βουρκαμένη ἄγαπημένες συντροφίες ἄφωνα, πού ἴσως δὲν τις ξαναδῶ, κι ἀγαπημένες συντροφίες ξεκινούσα νάντρω-

σω, πού μὲ λαχτρούτανε. Τὰ μάτια μου δὲν τὰ ξεκολνοῦσα ἀπὸ τοὺς μινκρέδες τῆς Ἁγίας Σοφίᾶς πού σὰ γιγνάντιοι ἤσκιιοι ζουγαριζόντουσαν ὁμορφα καὶ φανταχτερὰ στὴ θοάδα κείνης τῆς ὄρας. Τὴν ἔβλεπα καὶ θυμόμουνα τὸμωρρη σονέττο τοῦ Πανταζῆ (Κώστα Γαζῆ) στὴν Ἁγία Σοφίᾶ καὶ σιγόλεγα τὸν τελευταῖο στίχο του,

νὰ σὲ χαλάσει πιά ὁ καιρὸς καὶ μεῖς νὰ δοῦμε ἀγῶρια

κ' ἐπλαθα μὲ τὸ νοῦ μου μεγάλους καὶ σκληροὺς χαλασμούς. Ταξιδεύουμε στὸ μεγάλο ρέμα καὶ ζυγώνουμε στὸ Σκραῖ μπουρνῶ, ὅταν τρακαίνομε πάνου σ' ἕνα καίκι. Εἶδμε τὸ καίκι, μὲ φλωμένη τὴν πρῆμη, νὰ παρασκίρνεταί ἀπ' τὸ δριμητιὸ ρέμα κι ἀκούσαμε τοὺς τρεῖς δυστυχημένους πού βρισκόντουσαν μέσα νὰ φωναζοῦν ἀπελπισμένα:

— Ἐλα, βαπόρι, νὰ μὰς σώσεις! Ἐλα! . . .

Κ' εἶδμε σὲ λίγο νάνοιγει ἡ θλασσα καὶ νὰ καταπίνει καίκι κι ἀθρώπους. Καὶ μεῖς τραβούσαμε τὸ δρόμο μας.

Ὅταν ὕστερ' ἀπὸ λίγο καθίσαμε στὴν πρῆμη νὰ φάμε, σὰν καλοὶ νοικοκυραῖοι, καὶ ρωτήσαμε τὸν καπετάνιο γιὰτὶ δὲν τρέξαμε νὰ σώσουμε τὸ καίκι, ἀκούσαμε ἀπὸ τὸ στόμα του τὰ σκληρὰ μὰ δίκια λόγια:

— Καὶ μοναχὰ νὰ στυματούσαμε πάνου στὸ ρέμα, θὰ πνιγόμαστε καὶ μεῖς. Τρεῖς εἶταν αὐτοὶ καὶ μεῖς εἴμαστε δικαίσοι καὶ πάνου . . .

Τὰ λόγια τοῦ καπετάνιου τὰ συνταίριασα μὲ τὸν ἄγωνα μας καὶ τὰ βρήκα σωστά. Τί κι ἄ θυσιαστοῦνε τρεῖς καὶ χίλιοι τρεῖς ἀθρώποι, τί κι ἄ χαλάσει ἕνα χτίριο, ἄς λέγεται ἀκόμα Παρθενώνας ἡ Ἁγία Σοφίᾶ, ὅταν εἶναι νὰ σωθοῦν οἱ πολλοί, ὅταν εἶναι νὰ σωθεῖ ἀλάκαιρο τὸ ἔθνος;

Καὶ ξαναεἶπα τὴν εὐκὴ τοῦ ποιητῆ, κοιτάζοντας τελευταῖα κατὰ τὴν Ἁγία Σοφίᾶ, πού σθηνότανε στὸ διάστημα,

νὰ σὲ χαλάσει πιά ὁ καιρὸς καὶ μεῖς νὰ δοῦμε ἀγῶρια!

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

NEA BIBLIA

ΤΟΥ ΙΔΑ : «Μαρτύρων καὶ Ἡρώων αἷμα.» Δρ. 2.

ΤΗΣ κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ : «Ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονίου καὶ οἱ δύο θάνατοι.» Δρ. 3. Πουλιούνται στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ».

νάντικρύση κανένα θέαμα πού νὰ θυμίζῃ τουλάχιστο τὸν τόπο τὸ μαγεφτικό. Ἐτυχε ἴσια ἴσια, τώρα πού γυρίσανε ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ, μιὰ μέρα, ὕστερος ἀπὸ τὸ φαγί, στὴν κάμερή της, προτοῦ κλείσῃ ὁ Ἀντρέας γιὰ τὸν ὕπνο τὸ παραθυρὸ τῆς ἢ πιὸ σωστὰ τὸ φεγγίτη πού ἄνοιγε στὴ μέση τῆς γυρτῆς στεγασιάς, ἔτυχε ἡ Κατινούλα μιὰ στιγμίστα νάκκομπήσῃ, νὰ παρῇ λίγο ἀέρα, ὅπως καὶ στὸ Χαμονοκόρφι. Τὴ ραξε ἔξω. Μπροστὰ τῆς, ντουβάρια καὶ ντουβάρια, κεραμιδία, τσιγκίνιες, στέγες, μὲ καπνοδόχους, μπουριά πλῆθος, φουγάρα κι ἀνεμούρια. Βεβαία πὼς τέτοια θεὰ δὲ σοῦ γαργάλιζε τὴ φαντασί. Μὰ ἡ ποίησή της, ἡ ποίηση πού ἀπὸ τὴν Μπρετανία τῆς τῆ βαστοῦσε, πῆρε δρόμο ἀμέσως. Ἀπὸ πάνω τῆς ἀσύγνεφος ὁ οὐρανὸς τὸ φεγγάρι γιμάτο ἢ ἀβλή πού εἶτανε μεγαλοῦταικη τοῦς χώριζε κάμποσο διάστημα κι ἀπὸ τοὺς γειτόνους ἢ σὰ θέλει ἀπὸ τὸ Παρίσι τὸ ἴδιο, παρατραβηγμένο, ἀθόρυβο, σιγανὸ σὰν πού ἔμοιαζε τὸ μέρος, κ' ἔτσι ἀπὸ μακριὰ θεωροῦσε ἡ Κατινούλα τάνκμμένα φώσια τῶ σπιτιῶνε καὶ κάτω κάτω ἄξαφνα κατὶ φώσια κόκκινα, πράσινα, διαμαντίνια ἢ ἀτμοσφαῖρα ὅλη περρυμένη ἀπὸ τοὺς λαμπόθλους μενεξίδες τῆς φεγγαριάς. Τόσο τῆς ἔφραζε καὶ φώναζε βιαστικά, χαρούμενα

τοῦ Ἀντρέα, σὰν τὸ παιδί πού ἀνακαλύψε τίποτις σημαντικὸ:

— «Κύριε, Κύριε, δὲν ἔρχεστε νὰ μοῦ πῆτε; Μήπως εἶσαι δὲν εἶναι κ' ἡ Βενετιά;»

Ταράχτηκε ὁ Ἀντρέας. Καὶ γέλασε. Ἀπὸ τότες ὅμως θέλησε ἡ Κατινούλα καθὲ βραδί νὰ μὴν τῆς σφαλᾶ τὸ φεγγίτη ὡς πού βίξη μιὰ ματιὰ ὄσω καὶ τῆς τὰ ζηγήσῃ. Τους ἔκοψε τὴ συνθήσια ἡ φλόγωση τοῦ Ἀντρέα. Τὴν τετάρτη, δεκαχτῶ, ἀφοῦ πιά γενήκανε καλὰ κ' οἱ δύο τους, ξαναρχίσανε, ἀ κόμη καὶ σὰν ἔβρεχε, γιὰτὶ βρέχει κάμποσο καὶ στὴ Βενετιά. Ὁ τρίτος ἢ γιαντρός, ὁ κ. Καρλιέρης, ἦρθε λοιπὸν τις δεκαεφτά μὲ τὴν ὄρα του, μὰ περισσότερο γιὰ τὸν Ἀντρέα παρὰ γιὰ τὴν Κατινούλα, πού δὲν τὰ πῆγαινε ἄχαμνὰ, μόνο πού τις δεκαεννιά ἐνοίωσε πύλιν κούρασμένη ὡς τις τρεῖς τᾶπόγεμα κ' ἔτσι τὸ παθαίνε συχνούτσικα: τί: εἴκοσι, λίγο πόνου στὴ φύσκα καὶ λιγάκι αἷμα. Τις εἴκοσι ξαναῆρθε κι ὁ κ. Καρλιέρης, νὰ καλοδῇ τὴν Κατινούλα. Στὸ μεταξύ, δὲ χασομένησε ὁ Ἀντρέας: ἀβρωτός ἢ ὄχι, τὸ σκοπὸ του. Ζήτησε ἀπανωτὰ τοῦ φαρμακοπώλη νὰ τοῦ φροντίσῃ δυὸ ἀναλυσες, ἀπὸ διᾶλεξε ὁ ἴδιος γιὰ τὴν πρώτη μιὰ μέρα πού πονοῦσε ἡ φύσκα καὶ γιὰ τὴ δεύτερη μιὰ πού δὲν πονοῦσε. Ταπειτέλεμα

βγήκε ἀπαράλλαχτα καθὼς τὸ πρόσμενε: ἡ πρώτη ἀνάλυση φνέριε λεφκαδι, αἰμκτίνες καὶ λεφκαῦτα ἢ δέφτε-η τίποτις. Ἀποδείξη τρανὴ πὼς τᾶφερνε ἡ φύσκα, ὄχι τὸ νεφρὸ τῆς, γιὰτὶ στὸ νεφρὸ πάντα ὁ νοῦς του, κ' ἡ τρομάρα του πάντα τὸ νεφρὸ. Μὲ τὴ δοκιμὴ πού ἔκαμε, μπόρεσε κι ὠδήγησε τὸ γιαντῶ, τοῦ ἐρκόλυνε κάπως καὶ τὴ διαγνωσὴ καὶ τὸ θεράπειμα, ἐπειδὴ τὸβλεπε πὼς γιὰ τὴ φύσκα δὲν ζεταζανε καὶ δὲ λέγανε θετικά. Ὁ κ. Καρλιέρης πολὺ δὲν τρώμαζε μὲ τὴν κατάσταση τοῦ πλεμονίου, δὲν ἔδωσε καὶ μεγάλη σημασία στὸ πλεμόνι. Ἀλήθεια πού ὁ ἴδιος γερὸς γερὸς δὲν ἔμοιαζε. Νέος ἄθροπος τριαντα τριῶ τραντα πέντε χρονῶ, ντυμένος τῆς μόδης, παστρικός, τσίλικος, μ' ἕνα σιδερωμένο ἄσπρο ψιλὸ παννικὶ πού σὰ γραμμίτσα τοῦ ζουγαριζέ γύρο γύρο τᾶνοιγμα τοῦ γελεκιῦ του: ξαθμάλλος, μὲ τὴ χωρίστρα του στὸ πλαγι, μὲ τὰ ξαθὰ χτενισμένα γενκία του. Ἡ φωνὴ του σιγανή, χαμηλὴ, δυνατὴ κατλαβαίνες πὼς νὰ μιλοῦσε λιγάκι πιὸ δυνατὰ θᾶβλεχε ἀμέσως ἄφτὸς κατὶ θὰ ἤξερε ἀπὸ πλεμόνια, φῶματα καὶ τέτοια: ἄβπαρνε καὶ κάμποσα γιαντρίκα. Παράγγειλε λοιπὸν καὶ τῆς Κατινούλας. Ἡ γιαντρίκη της τῆς μόδας ὅπως κ' ἡ φορεσιά της. Νὰ τρώῃ, νὰ κοιμάτῃ, νὰ βοηθῆται

ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ

(Τούρκικο έρωτικό τραγούδι)

Στο πέλαο ταγάτης πλέοντας
μακριά απ' τὰ δικά σου μάτια
δγκωνοιται σάν κύματα
ἀπ' τούς πολλούς μου στεναγμούς
τὰ μάβρα δάκρυά μου.

Και στο μεγάλο πόνο μου
το κοιμισμένο μου κεφάλι
μιάζει
μοδερνὸ σκοτεινιασμένο
πού τὰ σύγγερ' ἀπλωθήκαν.

Και τὰ μαλλιά μου
πούτανε καυχούσα
ἀσπρίσαν
κι ὄλο θρηγῶ ὁ δύστυχος
μέσ' στήν ἀπελπισιά μου
σάν τὸ θεοῦ τὴ νύχτα.

'Αχ, εἶχα μιὰ φορὰ και γὼ
στὴν ἔρημη καρδιά μου
χρυσὴ και ὄμορφη ἑλίδα·
μὰ τώρα χάθηκε κι ἀφιή
και μούμεινε μονάχα
τῆς μόβρης τῆς ἀπελπισιάς
τὸ σιχαμένο φάντασμα.

Και ζητάω ἀπὸ τότε τὸ τοιμπούσι τὸ τρανὸ
και με τρέλα τὸ δουφάω
τὸ ποτήρι με πιοῦ
και μοῦ φαίνεται γλυκὸ
σάν τὸ κόκκινό σου χέλι.

Μὰ στο βύθη τὸ σιραγγίζω
μνήσκει ὄμως και σημάδι
τῆς χαμένης μου ἀγάπης
—τὸ κατασιδάλαμα
τῆς ἀπελπισιάς τῆς μόβρης!

Ἀπὸ τὸ Ἀγγλικὸ
τοῦ Maurice Davies

N. A. ΖΑΧΑΡΙΑΣ

ΤΟ ΚΡΙΜΑ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Στὴ γωνιὰ τῆς μοναχῆς κάμαρας τοῦ φτωχικοῦ
σπιτιοῦ, πού μεταχειρίζονταν γιὰ μαγειριὸ, κρεβ-
βατοκάμαρα κι ἀποθήκη, εἴτανε ἀναμμένη με χον-
τρά κούτσουρα μιὰ στιὰ μεγάλη, πού φώτιζε με-
γαλόπρεπη τὸ ρυτιδωμένο πρόσωπο τοῦ γέρου με τ'
ἄσπρα μαλλιά και τὰ κάτασπρα γένια, πού καθι-
σμένοις κεί κοντὰ, γιὰ νὰ ζεσταίνεται, με ἀκουμπι-
σμένους τούς ἀγκῶνας στὰ γόνατα και στὸ χέρι στη-
ριγμένο τὸ κεφάλι, ἄφηνε τὸ βλέμμα του νὰ πλα-
νιέται ἀπὸ τὸ φεγγαβόλημα τῆς στιᾶς στὴ μορφὴ
τῆς μοναχῆς θυγατέρας του, νιᾶς εἰκοσιδύο χρονῶ,
πού αὐτὴ τὴ στιγμὴ καθισμένη στὴ γῆς ἐσυγύριζε
λινάρι κάνοντάς το τουλοῦπες.

Κανεὶς δὲ μιλοῦσε και μοναχὸς θόρυβος τὸ τρι-
ζοβόλημα τῆς στιᾶς κ' ἡ βοὴ τοῦ ἀνέμου. Νυχτιὰ
χειμωνιατικὴ.

Ὁ γέρος ἄρχισε πρῶτος τὴν ὀμιλία.

— Λοιπὸν, Ἀγγέλω, εἶσαι ἀποφασισμένη νὰ με
ντροπιάσης;

Κανεὶς δὲν ἀπάντησε ἀμέσως ἄφησε νὰ περάση
ἓνα δευτερόλεπτο.

— Πατέρα μου, ἀφοῦ δὲ θέλεις νὰ γίνῃ με τὸ
καλὸ, τί νὰ κάμω;

— Τί νὰ κάμῃς; και τὰ μάτια τοῦ γέρου πῆ-
ραν τὴ φλόγα τῆς νιότης· βρίσκεις λοιπὸν καλύτε-
ρα ἀπὸ τὸ γέρο σου πατέρα, ἀπὸ τὰ χέρια πού σε
νανουρίσανε, νὰ προτιμήσης τὸν πρῶτο, πού ἀπάντη-
σες κ' ἤξερε με τὰ λόγια του νὰ σε πλανήσῃ; Ἐ-
ναν παλιο.....

— Πατέρα μὴ βρίζεις ἐκεῖνον και μὴν ἀδικοῦ-
νεις τὸ παιδί σου· ὅπως ἀγάπησες τὴ μάμμα μου, ἀ-
γαπήσασαι και γὼ, και ἡ ἐκεῖνον, ἡ μ' ἔχασες.

— Δυστυχισμένη!

— Δυστυχισμένη, γιὰ τὸ θέλεις, πατέρα. Ἐ-
λαττώματα δὲν ἔχει, οὔτε κακίες, ὄλοι λένε πὼς
εἶναι παιδί φρόνιμο και γνωστικό, γιὰ τὸ λοιπὸν δὲ
θέλεις νὰ τὸν κάμῃς παιδί σου; Γιὰ μιὰ σου ἀντι-
παθεια με θυσιάζεις. Δὲν εἶναι σωστὸ, πατέρα, οὔτε
δίκιο, ἀν ἐξοῦσε ἡ μάμμα μου, ὁ Ἀλέξης....

Μὰ δὲν τὴν ἄφησε νὰ τελειώσῃ. Σηκώθηκε, πῆ-
γε κοντὰ τῆς κι ἀγγίζοντάς τὴ στὴν ὄμο:

— Ἄφησε τὴν δουλειὰ, κάτσε κεί κι ἀκουσε
με πρῶσταζε.

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια ξανακάθησε κ' ἔβαλε τὸ χέρι

στο μέτωπό του, σάν ἄθελε νὰ διώξῃ κάποια σκέψη
και με τρεμάμενη φωνή, ἀφοῦ ἀναστέναξε, εἶπε σι-
γὰ σιγὰ μουρμουρίζοντας·

— Ἦρθε ἡ ὥρα.

Ξανασώπασε κ' ἔπειτα πρόστεσε·

— Ἦρθε ἡ στιγμὴ, πού πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅ,τι
νόμιζα, πού θῆλαιρα μαζί μου στὸν τάφο και ποτὲ
δὲ θὰ τὸ μάθαινες, ἀν δὲν ἐβγαῖναν ἀπὸ τὸ στόμα
σου τὰ λόγια, πού μούπες, κι ἀν εἶχες πάρει τὴν
ἀπόφαση, πού πῆρες.

Κεῖνη δὲν κάθονταν· στέκονταν ὀρθή, στηριγ-
μένη στὸν τοῖχο με χαμηλωμένα τὰ μάτια, νοιώθου-
τας ἴπου ἡ στιγμὴ ἐκεῖνη ἡ ἐπίσημη θάποφάσιζε
τὴν τύχη τῆς.

Κι ὁ γέρος ἔλεγε·

— Ἀπ' ὄλο τὸ χωριὸ θῆχης ἀκουστὰ τὴν ἀγά-
πη πούχα τῆς μάmmas σου. Ὅχι μονάχα ποτὲ δὲν
τὴν κακόκαμα, ἀλλ' οὔτε δὲ θυμοῦμαι νὰ τῆς ἔχω
ἀσκημοιλῆσει. Μαζὶ μοιράζαμε χάρες και πόνους,
ἐγνωτες και φροντίδες. Τὰ πρῶτα παιδιὰ μας, πού
μας τᾶφαγε ὄλα ἡ μαύρη γῆς, μαζί τὰ καναρού-
σαμε, μαζί σιμὰ στὸ κρεβάτακι τούς ἐλάκαιρες νύ-
χτες ἀγρυπνοῦσαμε, οἱ δύο μας τὰ σαβανῶσαμε και
μοναχοὶ μας κατόπι ἐσμίγαμε τὰ δάκρυά μας. Ἐξ-
σουνα τεσσάρων χρονῶ σὺ, μοναχὸ ἀπομεινάρι, στὰ
γερατειὰ μας, μοναχὴ παρηγοριὰ στὰ χαροκαημένα
στήθια μας, ὅταν ἓνα βραδι—εἴταν κλοκαίρι και
τότες τὶς περσότερες βραδιές δὲν ἐρχοῦμαι σπῆτι,
ἀλλὰ κοιμώμουνα κάτου στὴν κατοικιά, γιὰ φύλαξη
τῶν χωραφιῶν—ἀκούστηκα σάν ἀνήμπορος και τὸ
κίνησα νᾶρθω σπῆτι, γιὰ νὰ μοῦ συγγυρῆ ἡ μάμμα
σου κανένα ζεστό. Ἐκεῖνη δὲ με περίμενε. Εἴτανε
σκοτεινὴ βραδεῖα, μὰ τὰ μάτια μου συνηθισμένα στὸ
σκοτάδι, σιμώνοντας σπῆτι ζᾶνοιζαν ἓναν ἄνθρωπο
στὸ πρῶτο σκαλί τῆς πόρτας. Στ' ἐμάτῃσα, τί ζη-
τοῦσε ἓνας ξένος σπῆτι μου τέτοιαν ὥρα; Ἐκαμε
λίγα βήματα πρὸς τὸ μέρος μου, και ξεχωρίζοντας
ἓναν ἄνθρωπο στὸ διαβα του, πηδάει στὸν κῆπο,
δρασκελίζει τὸ βράχο και φεύγει σάν ἀστραπή. Μαύ-
ρη ὑπόψια ἦρθε τότες νὰ ταραξῆ τὸ νοῦ μου· νὰ τὸν
κυνηγῆσω οὔτε νὰ τὸ συλλογιστώ, μ' εἶχε πολὺ προ-
σπεράσει κ' ἔτσι μῆνα σπῆτι μας με τὴ λύσσα
στὴν καρδιά.

Ἡ μάμμα σου εἴτανε στὸ σκοτεινὸ μέρος τῆς κά-
μαρας και δὲν μπόρεσα νὰ διακρίνω, ἀν ἡ μορφή τῆς
εἴτανε ἀτάραχη.

σάν τύχη με ὄρεχτικά, νὰ πασκαίβεται, νὰ τριβε-
ται με ἰώδιο τὸ στῆθος, τὸ λαιμό, μὰ τὸ κυριώ-
τερο, νὰ μὴν κουράζεσαι ποτέ, νὰ ξαπλώνεται ὄλο
τὰ πόγεμα και νὰ βραχαιτέῃ.

Τοῦς ἄρεσε ἡ συνταγή, πού δὲν ἤθελε και πολλὰ
γραψίματα· βραχάτι και ξαπλωμα, τί πιὸ ἐφκολο;
Ἐτσι γιὰτρέβουνται σήμερις τέτοιες ἀρρώστιας κι
ἀν ἀπαρχῆς δὲν τὶς ἀμελήσης, τίποτα δὲν εἶναι. Ἡ
Ἄννα, πού δὲ συχίστηκε διόλου με τὰ λόγια και
μάλιστα με τὶς φοβέρες τοῦ κ. Μάγιστρο, συφώνη-
σε ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη με τὸν κ. Καρλιέρη. Τὰ ξή-
γησε γλυκὰ γλυκὰ τῆς Κατινούλας, τῆς ἀνάφερε πα-
ραδείγματα γιὰτρειᾶς ἡ σπουδαίας ἀνᾶρξωσης, τῆς
εἶπε πὼς πρέπει νὰ βολέβεται. Και τῆς ἀποκρίθηκε
ἡ Κατινούλα, γιὰ νὰ τὴ χωρατέψῃ, πὼς ἡ Ἄννα,
φτανει γιὰ ἡσυχία νᾶκούσῃ, και δὲ γυρέβει ἄλλο
γιάτρικο μῆτε πιστώσει σὲ ἄλλο.

Ἐννοεῖται ὄμως πὼς δὲν ἔλεγε ὁ γιάτρὸς νὰ μεί-
νῃ ξαπλωμένη στὸ κρεβάτι ἀπὸ τὸ πρῶτὸ ὡς τὸ βρά-
δι. Ὅχι, νὰ σηκώνεται, νὰ ντύνεται, νὰ κατεβαί-
νει ἀπὸ τὸν κάθοντα. Χρειαζότανε λοιπὸν και μιὰ
ποληρόνα πῆτηδες, πάντα ζεσταῖνες τῆς φοβερῆς ἀ-
κράτειας, πού ὡς και τὰ πιὸ ἄπλα, πιὸ δύσκολα
σοῦ τὰ κάνει. Ἀρχίσανε οἱ ἀντάρες. Ἐτρεξε ὁ Ἄν-

τρέας σ' ἐνὸς εἰδικοῦ ἐπιπλά. Τρομερὴ ἀκρίβεια. Ὁ
θύμνος ἡ Κατινούλα γιὰ τὰ ἔξοδα και δὲν ταίρια-
ζε· τῆς πείραζε τὴν ὑγεία, ἔλαιγε, και χωρὶς νὰ
τὸ θέλῃ τὴν πιάνανε τὰ νεβρα. Ἦσυχια ἡσυχια ξε-
τρώπωσε ἡ Ἄννα σπῆτι μιὰ παλιὰ βιδουγύρστη πολ-
θρόνα, πού μποροῦσε περιφρημα νὰ χρησιμείψῃ, ἀν τὴ
σιάζανε λιγάκι. Συδούλιο οἰκογενειακὸ στὴν κρεββα-
τοκάμερη τοῦ Ἄντρεᾶ, ἡ Ἄννα, ἡ Μοιρίτα, ἡ Κα-
τινούλα, ὡς κ' ἡ ἀδερφή τῆς, ἡ Μαρία. Τὸ λόγο
τῆς κ' ἡ μικρὴ. Νὰ πάνε, λείει, στὸ μαραγκό, νὰ
φροντίσῃ γιὰ τὰ χρειαζόμενα. Ἡ Μαρία, ἡ ἀδερ-
φή, γνώριζε μαραγκὸ στὴ γειτονιά. Ἡ Ἄννα συ-
βούλεψε ἄλλοτε, καλῆτερο, και τόντις λαμπρὰ τὸ κα-
τάφερε. Ξαπλώθηκε ἡ Κατινούλα κι ὅταν ἔλειπε ὁ
Ἄντρεᾶς, ἐρχότανε ἡ Ἄννα καθὲ στιγμὴ ἀπὸ τὴν
πλαγινὴ τῆς τὴν κάμαρα νὰ πιᾶσῃ τὶς κουβέντες,
νὰ τῆς βαστάξῃ μιὰ μιὰμιση ὄρα συντροφιά, νὰ τῆς
δώσῃ και τίποτα γιὰ φαῖμα ἡ γιὰ μπαλίωμα, πού τὴ
διασκέδαζε τὴν Κατινούλα. Ἡ Μοιρίτα, ἡ Μοιρίτα, ἡ
τῆς ὄνμα· τὴν ἔβγαλε οὔλα τῶρα γιουγιά. Ἐτσι
τὴ φώναζε και τὴ φιλοῦσε ἀκόμη περισσότερο.

Ἡ γιουγιά, τὸ σαββάτο, εἴκοσι μιὰ, ἔπαθε πάλ-
ε ἀπὸ τὴ φούσκα. Τὸ πλεμόνι τίποτα. Μὰ πρὸς
τὸ βράδι τὰ νεβρα. Τὴν κεριακὴ, κούραση μεγάλη,

φούσκα ἐρεθισμένη, πόνος δυνατὸς στὴν κοιλιά και
καὶ κατόπι ἀπὸ τὸ γέμα. Ξαπλωμα ὄλο μῆνα. Πρὶν
εἴκοσι τρεῖς, δεφτέρη, ἡ φούσκα· τῆς ποσέσανε ἄξα-
φια και τὰ δόντια. Ἐρχότανε ἡ τέτοση κ' ἔβραζε.
Τὶς εἴκοσι τέσσερις, λιγότερη ὄρεξη, ἀπὸ τὴν προ-
φεινή μάλιστα. Ἡ ὄψη κίτρινοῦτσικη. Τὶς εἴκοσι-
πέντε, ἡ φούσκα και διᾶβροια. Νὰ, στὰ καλά τῆς
δὲν εἴτανε τὸ κορίτσι. Ἐπρεπε χωρὶς ἄλλο, ἔπρεπε
νὰ κοιταξοῦνε τὴ φούσκα. ἐκεῖ νὰ βάλουνε προσοχή·
ἀπὸ καταλάβαινε ὁ Ἄντρεᾶς. Παρακλέσε τὸν κ.
Ῥομπέρτη. Και φρόνιμα τὸ συλλογίστηκε, ἴγιατι
κρύωσε κούλας τὶς εἴκοσι πέντε ἡ Κατινούλα κατε-
βαίνοντας πρὶν ἀπὸ τὸ πρόγεμα στὸ ἐργαστήρι, και
σὰ νᾶτσουζε ὁ καιρός. Ἦρθε τὴν πέμτη ὁ κ. Ῥομ-
πέρτης· με τὸ δαχτυλο και πολὺ πιδεξία ψηλάφησε
ἀπὸ μέσα τὴ φούσκα.

— «Κάτι ἔχει, δὲν ξέρω τί· χαρτένια μοιάζει,
και τὴ φούσκα, σάν τὴν ἀγγίζεις, μόλις, πρέπει νὰ
τὴ νοιώθῃς. Ἐδῶ λὲς και τιάνεις χαρτί, σταλακω-
μένο και σκληροῦτσικο. Λοιπὸν ἀποφασιστικὰ, ῆ-
νά, θετικὰ, σὰς παρκινῶ νὰ τὴ νοσοκομείο γιὰ
μιὰ βδομάδα, νὰ δοῦνε στὸ νοσοκομείο ποῖα εἶναι
καθαφτὸ ἡ ἀρρώστια».

Ἐτσι τοῦς μίλησε ὁ κ. Ῥομπέρτης, κάτω στὸ

— «Ποιόν είχες εδῶ μέσῳ, ἀρή; τῆς φώναζα ἀ-
γριαμένα.

— Ἐγώ, μὰ τὸν Ὑψιστὸ Θεὸ, μὰ τὸ Χάρο,
πού μᾶς ἔκαψε, δὲν ξέρω τίποτα.

— «Εἶδα ἕνα ἄνθρωπο νὰ φεύγῃ ἀπὸ δῶ μέ-
σα· ποιὸς εἶτανε ;»

— «Δὲν ξέρω τίποτα, δὲν εἶδα κανένα» κι ἄρχι-
σε σύσσωμη νὰ τρέμῃ.

Δὲν ἀπάντησα, μὰ ἀκίλητος ξεκρέμασα τὸ κόνι-
σμα πού ἔχουμε ἀπάνου στὸ κρεββάτι μας.

— «Ὁρκίσου ἀπάνου σ' αὐτὸ τὸ κόνισμα, πού-
σαι ἀθάνα.»

— «Ναί, ὀρκίζομαι· ἡ Παναγιά νὰ μὲ κάψῃ κι
ἂν ξέρω τίποτα». Κι ἀπίθωσε τὸ χέρι τῆς ἀπάνου
στὴ θαματουργὴν εἰκόνα, κάνοντας τὸ σημεῖο τοῦ
σταυροῦ.

Τρεῖς μῆνες ἀπὸ τότε δὲν εἶχανε περάσει κ' ἔ-
πεσε ἄρρωστη μὲ τὴν ἄρρωστια, πού τὴν ἔλιωσε ἀ-
γάλι-ἀγάλι, ὡς πού τὴν ἔβαλε στὸν τάφο.

Τίποτα δὲν τῆς ἔλειψε, οὔτε γιατρός, οὔτε για-
τρικά, δούλευα σάν τὸ σκυλί, γιὰ νὰ τὰ προφτάνω
κ' ἔβαλα καὶ χρέη. Ἐχει τραβήξει ἔχι λίγα τὸ σκε-
θρωμένο τοῦτο κουφάρι, πού βλέπει. Ὁ Θεὸς πού-
ναι ψηλά, ἄς μὲ κρίνῃ, αὐτὸς πού θὰ μᾶς κρίνῃ ὁ-
λους σάν ἔρθ' ἡ ὥρα.

Τὴ βραδιά τοῦ θανάτου τῆς ἐνοιωσε, πού ἡ
ζωὴ τῆς εἶταν λίγη καὶ μ' ἔκραζε κοντὰ τῆς.

— «Πᾶω ν' ἀνταμῶσω τὰ παιδιὰ μας σὲ λίγο,
μούπε, μὰ φεύγω καθόλα εὐχρηστημένη ἀπὸ σίνα.
Πρέπει ὅμως κάτι νὰ σοῦ πῶ, ἴσως μὲ τὴν ζομολό-
γησή μου ἀλαφρύνῃ τὸ χῶμα μου. Αὐτὴ τὴ στιγ-
μὴ πνευματικὸς μου εἶσαι σύ. Ὁ ψεύτικος ὄρκος πού-
καμα ἀπάνου στὸ κόνισμα κείνο μ' ἔραγε. Ἡμου,
ἀμαρτωλὴ καὶ τέσσερις μῆνες ἐδῶ στὸ κρεββάτι· ὁ
πόνος κ' ἡ μετάνοια μου θὰ λάφρυναν τὸ σφάλμα
μου. Μὴ μ' ἀφήσης νὰ πεθάνω μ' αὐτὸ τὸ βῆρος
στὴν καρδιά. Εἶσαι ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ—σύ εἶ-
σουν κοντὰ στὸ κρεββάτι τῆς κ' ἔπαψες—ἀπάνου σ'
αὐτὸ τ' ἀθῶο κεφαλάκι σ' ὀρκίζω, συμπάθησέ με.

Τὸ χέρι τῆς κρατοῦσε τὸ δικό μου, τὸ αἰστανό-
μουνα σιγὰ σιγὰ, πού κρύωνε, θάττανε ἡ κρυάδα τοῦ
θανάτου...

— «Σὲ συμπάθῶ, μὰ πρέπει νὰ μοῦ πῆς τὸ-
νομά του». Ἐσκυψε τότες στ' αὐτί μου, σὰ νὰ νρε-
πότανε καὶ ψιθυρίζοντας τὸνομά του ξεψυχοῦσε.

Ἐδῶ ἡ φωνὴ τοῦ γέρου ἔτρεμε κ' ἕνα δάκρυ κύ-
λισε στ' αὐλακωμένα μαγουλά του.

— «Πέθανε μὲ τὸνομα κείνου στὸ στόμα καὶ γὼ
τὴν ἐσυχώρεσα» πρόστεσε μ' ἕνα λυγμό.

Ἡ Ἀγγέλω εἶχε σκεπάσει τὸ πρόσωπο μὲ τὰ
δύο τῆς χέρια.

— Δὲν ἐζήτησα νὰ ἐκδικηθῶ, ὄχι, δὲν ἠθέλησα
νὰ λερῶσω τὰ χέρια μου μὲ μολυσμένο αἷμα, μὰ οὐ-
τε ἔπρεπε. Ἠθέλησα νὰ σεβαστῶ τὴ μνήμη ἐκεί-
νης, πού δὲν ὑπῆρχε πιά. Καὶ τώρα θέλεις νὰ μά-
θῃς ποιὸς εἶτανε κείνος πού ἔκλεψε τὴν τιμὴ μου,
ἐκείνος πού τὸνομά του προφέροντας πέθανε ἡ μάν-
να σου, ἐκείνος, πού δὲν τὴν ἄφησε νὰ κοινωνήσῃ
στὶς στερνὲς στιγμὲς τῆς ;

— Μὴ μού τὸν πῆς, πατέρα, δὲν ἀντέχω.....

— Ὁ πατέρας ἐκείνου, πού θέλεις νὰ φύγῃς
μαζί του, ὁ πατέρας τοῦ Ἀλέξη. Ὁ πατέρας τῆ
μάννα κι ὁ γιὸς τῆ θυγατέρα τῆς ;

Ἐσκέπασε τὸ πρόσωπό τῆς ἡ Ἀγγέλω, τὰ μά-
τια τῆς εἶτανε βουρκαωμένα, ἡ ἀπελπισιὰ ζυγραφι-
ζονταν στὴν μορφή τῆς, μὰ κ' ἡ ἀπόφαση φείνονταν
στὴν ὥραια τῆς ἔκφραση.

— Ὅχι, ὄχι, ἄς γένη τὸ θέλημα τοῦ πατέρα.

Κ' ἔσκυψε τὸ κεφάλι τῆς, ἐνῶ ὁ γέροντας ἀκουμ-
ποῦσε τὸ χέρι του στὰ σγουρά τῆς μαλλιά ψιθυρί-
ζοντας·

— «Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ μαζί σου.»

*

Ὁ Ἀλέξης θάφευγε γιὰ τὴν Ἀμερικὴ σήμερα
τὸ πρωί. Θὰ χαιρετοῦσε τὸ χωριό του, πού ποιὸς ξέ-
ρει, ἂν θὰ τὸ ξανάβλεπε καὶ πότε. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ
πού ἡ Ἀγγέλω ἔπειτα πού τοῦ εἶχε δώσει τὸ λόγο
τῆς στὸ ἐπίμονο παρακάλεσμά του τώρα νὰ πάῃ
μαζί του, μιὰ φορὰ πού ὁ πατέρας τῆς δὲν ἠθέλε
νὰ τὸν ἀκούσῃ γιὰ γαμπρὸ, τὰποκρίνονταν ἀρνητι-
κὰ, αὐτὸς ἀποφάσιζε νὰ φύγῃ νὰ πάῃ μακριὰ, ἴσως
μπορήσῃ στὰ ξένα νὰ λησμονήσῃ τὸμορφ' ὄνειρο,
πούχε πλάσει. Κι ἄφησε τὴ μάννα, τὸν πατέρα, τὰ
δέσφια τῆς, τοὺς τόπους πού ἀγάπησε ἀπὸ μικρὸς
καὶ τὴν ἀγαπημένην του μὲ τὸν πόνο στὴν καρδιά
καὶ τὴν ἀμφιβολίαν, πού δὲν ἀγαπήθηκε, ὅπως ἀ-
γάπησε. Ἡ Ἀγγέλω εἶχε σηκωθῆ πρωτὶ πρωτὶ ἔπειτα
ἀπὸ μιὰς νύχτας ἀγγύπνια κι ἀφοῦ γλήγορα γλήγο-
ρα ἰσχυρίσει ὅλα στὸ φτωχικό τῆς πῆρε τάρνια τῆς
νὰ πάῃ νὰ τὰ βοσκήσῃ στὶς ἐλιές πού συνορεύουν μὲ
τὸ δρόμο ἀπ' ὅπου πάντα θὰ περνοῦσε ὁ Ἀλέξης,
πηγαίνοντας στὴ χώρα . . . Ἠθέλε νὰ τὸν ἰδῆ γιὰ
στερνὴν φορὰ, ποθοῦσε τὰ μάτια του νὰ ξαναντικρύ-
σουν τὰ δικά τῆς, ἴσως καὶ κείνα νὰν τοῦλεγαν τὸν
ἄπειρο σπαραγμὸ τῆς ψυχῆς τῆς.

Ἐἶταν μιὰ ὁμορφὴ μέρα χειμωνιάτικη, πού ὁ ἡ-

λιος ζεσταίνοντας χάριζε στὴν πλάση καινούρια ζωὴ
κι ὁ οὐρανὸς βλογαλάνος τελειοποιοῦσε τὴν ἐξοχὴ
εἰκόνα· ὅλα γελαστά φαίνονταν στὴ φύση· ἡ θλίψη
βλέπεις εἶναι κρουμένη στὴν καρδιά.

Ἐκφοῦ τὸν εἶδε, κάτου ἀπὸ τὴν ἀμασχάλη του
κρατοῦσε τὰ ρούχα, πού τοῦ εἶχ' ἐτοιμάσει ἡ μάννα
του γιὰ τὸ ταξίδι. Τὴν ἀντίκρυσε καὶ κείνος κ'
ἡ χαρὰ ἐφάνηκε στὴ μορφή του, σὰ νὰ τοῦ ξαναχα-
μογέλασε στὴν καρδιά ἡ ἐλπίδα. Τὴν κοντοζύγωσε.

— «Φεύγω, Ἀγγέλω, τὸ θέλησες.»

— «Καλημέρα σου, Ἀλέξη», ἀποκρίθηκε κείνη
μὲ τρεμάμενη φωνή.

— Ἄκουσε, Ἀγγέλω, ἕνας λόγος σου καὶ στέ-
νω. Ἐλα μαζί μου, ὅπως μοῦ τὸ ὑποσκέθηκες, ὁ
πατέρας σου σ' ἔχει μονακριθὴ καὶ σ' ἀγαπάει, πού
ὁ Θεὸς τὸ ξέρει, ὅταν σὲ ἰδῆ στεφανωμένη, θάλλὰ-
ξρ γιῶμη.

— Ὅχι, Ἀλέξη, συμπάθησέ με γιὰ τὸ κακὸ
πού σοῦ κάνω, μὰ δὲν μπορῶ.

— Σκέψου, πού δὲ θὰ μὲ ξαναἰδῆς, Ἀγγέλω,
εἶναι αὐτὸς ὁ στερνὸς σου λόγος ;

— Ὁ στερνὸς, Ἀλέξη, δὲν μπορῶ...πίστεψέ με.

— Λοιπὸν εἶχα δίκιο, εἶται καὶ σύ σάν ὄλες τίς
ἄλλες, καρδιά δὲν εἶχες ποτέ σου, δὲ μ' ἀγάπητες
ἀληθινὰ ποτέ σου, ποτέ σου. Κρίμας! πρόστεσε μὲ
περιφρόνηση κ' ἔφυγε.

Θέλησε κείνη νὰ τὸν σταματήσῃ, νὰ τοῦ πῆ,
πὼς τὰ λόγια του εἶναι ἀδίκια, πὼς τὸν ἀγαποῦσε
μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς τῆς, πού ὁ χωρισμὸς
κείνος τῆς σπαράζει τὰ σωθικά, μὰ πού πρέπει νὰ
κλινῇ τὸ κεφάλι μπρὸς τὴν ἀτυχία, πού δημιουργός
τῆς δὲν εἶτανε κείνη. Μὰ δὲν ἔλαβε τὴ δύναμη νὰ
πῆ τίποτα, δὲν ἔπρεπε νὰ προδώσῃ τὸ μυστικὸ ἐνὸς
τάφου καὶ χωρὶς αὐτὸ δὲ θὰ τὴν πίστευε, θάμνε
στὴν ἰδέα του, πού κείνη δὲν τὸν ἀγάπησε. Κ' ἔ-
φευγε ὡστόσο κείνος.

Ἐνας λυγμὸς βγήκε ἀπὸ τὰ στήθια τῆς, μὰ
κείνος δὲν τὸν ἀκούσε, εἶτανε μακριὰ, στὸ γύρισμα
τοῦ δρόμου καὶ τώρα δὲ φαίνεται πιά...πάει...τέ-
λειωσε.

Ἐπεσε τότες, δὲν ἐκάθισε, ἀπάνου στὰ χόρτα
κάτου ἀπὸ τὸν ἴσκιον μιᾶς ἐλιάς κ' ἔκρυψε στὴ γιὰ
τὸ κεφάλι τῆς. Καὶ τὸ παράνομό τῆς, πού καιρὸ τῶ-
ρα πλάκωνε τὰ στήθια τῆς ξέσπασε σὲ λίγα λόγια·

— Κι ἂν ἐκείνος συμπάθησε τὸ κρίμα σου, μάν-
να, ὁ πόνος μου ὅμως δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ σοῦ βαραί-
νῃ τὴν πλάκα.

Καββαδάτες 3/5/07.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

σαλονάκι, τῆς Ἄννας καὶ τοῦ Ἀντρέα. Ὁ Ἀντρέας
τὸν ἀκούσε μὲ κάποια ἐγκαρτίστησιν νὰ στὸ τέλος
γιατρός πού ἡ φούσκα τὸν ἀπασκολοῦσε, πού μάλι-
στα τὴν περασμένη φορὰ τοῦ εἶχε πεί πὼς τὸ νεφρὶ
λειτοουργοῦσε ὥραια καὶ δὲν ὑπῆρχε κινένας φόβος.
Μὰ δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς τοῦ Ἀντρέα πὼς ἀνάγκη
ἄχαφνα καὶ νὰ κουβαλήσουνε τὴν ἄρρωστη στὰ
νοσοκομεῖα, γιὰ νὰ ξεκαθαρίσουνε τὴν ὑπόθεσιν. Ἀ-
γαθὸς ἄθροπος ὁ κ. Ρομπέρτης. Ἄν εἶτανε ὅμως
πλούσιος ἡ Κατινούλα, θὰ τὴν ἔστειλε ἀραγὲς στὰ
σπιτάλια ;

Δὲν ἤξερε ὁ Ἀντρέας τί ἀπόφαση νὰ κάμῃ.
Ἀντίθετη στὰ πολλὰ ταβατούρια ἡ Ἄννα· ἡ νοσο-
κόμειον δὲν τῆς ἔστρεξε. Ὁ ἴδιος, ἂν καὶ τὸν ἔ-
λιζε κάποτες τὸ παραξένο φουσκοπαθημα, δὲν τὰ-
βλεπε δὰ καὶ τόσο σκούρα τὰ πράματα. Ἡ Κατι-
νούλα σὰ νὰ πρόσμενε νὰ γένη κάτι, βαζιευτιμένη,
σκοτισμένη ἀπὸ τὴν ἀκράτεια τὴν παντοτινὴ. Πρό-
σμενε κι ὁ Ἀντρέας. Τὶς εἰκοσι ἑπτὰ τοῦ Ἄη Δη-
μήτρη, παρασκευῆ, πόνεσε πάλαι τὸ παιδί· πόνεσε
κάπως ἀπροσμήνητα κ' ἡ πληγὴ τῆς. Τὸ σάββατο,
εἰκοσι ὀχτώ, ἡ φούσκα δὲν πόνεσε, μὰ ἐτοιμόπονη
στάθηκε ὅλη τὴ μέρα κι ὁ πόνος, ἕνας πόνος σου-
βλερός, δυνατός, τῆς βάρεσε ἀριστερὰ τὸ βυζὶ καὶ

δεξιὰ τὴν πληγὴ. Τὴν κεριακὴ, σάπασε ἡ φούσκα·
τῆς ἔσφιξε ὅμως τὰριστερό τῆς τὸ πλεθρὸ ἕνα δει-
νὸ νεβρομαζώμα, σὰ νεβροστρίψιμο. Τὴ δεφτέρα,
τριάντα, τίποτα· μόνε τὰπόγεμα, ἐκεῖ πού ὁ Ἀν-
τρέας ἔβαζε σὲ ταξὴν δύο τρία χαρτιά στὸ ἐργαστή-
ρι του, προτοῦ ἀνεβῆ, χτύπησε ἀπκνωτὰ πανωτὰ
τὸ κουδούνι στὴν κρεββατοκάμερή του. Πετάρηκε.
Τὸ κορδόνι τοῦ κουδουνιοῦ σπασμένο, χάμω ἡ Κα-
τινούλα κλαμένη, θυμωμένη, στὸ ποδάρι. Τὶ ἔτρε-
χε ; Συνήθιζε καὶ καλοναρχοῦσε τὴν ἀδερφή τῆς τὴ
Μαρία, γιὰτὶ ἔλεγε πὼς δὲ δούλεβε ὅπως ἔπρεπε νὰ
δουλέβῃ, καὶ τόντις χοντροκόριτσο ἡ καμημένη, σα-
χλοῦταικη κι ἀπρόσεχτη λιγάκι. Πειραζότανε τὸ φι-
λότιμο τῆς Κατινούλας γιὰ τὰφεντικά τῆς, γιὰ τὸν
Ἀντρέα, ἤθελε δουλεῖν πρῶτης ἀράδας, κι ἀδύνατο
ἡ Μαρία νὰ θυμηθῆ στὸ συγύρισμα πού βρῆκε τὸ
τάδε καὶ τὸ τάδε, νὰ τὸ ξαναβάλῃ ταχτικά στὴν
ἴδια θέση, καθὼς ἀγαποῦσε ὁ Κύριος. Τῆς ἔκαμε
λοιπὸ μιὰ παρατήρησιν, ἀποκρίθηκε ἡ Μαρία, ὄχι
δὰ καὶ μὲ κακὸ τρόπο, ἀναψε ἡ Κατινούλα, βίχτη-
κε κιόλας ἀπάνω τῆς νὰ τὴ δειρῃ, καὶ στὴν ὀμνή
τῆς κόντεψε νὰ τὴν ξαπλώσῃ κατὰ γῆς. Κι ἀμέσως
τὸ κουδούνι, νὰ δῆ ὁ Κύριος. Θαῖρῶ πὼς ἀπὸ ντρο-
πὴ φώναξε τοῦ Ἀντρέα, σάν τὰ παιδιὰ τὰ μετα-

νοιωμένα πού προσμένουνε τί θὰ πῆ ὁ πατέρας.

Ὁ πατέρας γέλασε καὶ τὴν καταπραΐνε. Κα-
τάλαβε πὼς καθαφτὸ νεβρικό δὲν εἶτανε, πὼς τὰ-
φταιγε ἡ φούσκα. Πιὸ ἀνυπόμονη ἄρρωστια δὲν ὑ-
πάρχει. Τὴν τρίτη, τριάντα μιὰ, πέρασε. Μῆτε ἔ-
χνος. Μιὰ σταλιά διάρροια. Βγήκε ὅζω στὴν ἀβλή,
περπάτησε, πῆγε στὸ ἐργαστήρι. Διάθεσιν λαμπρὴ
καὶ χαϊρότανε τὴ ζῆσιν μὲ τὸν ὁμορφὸ τὸν καιρὸ.
Τὴν τετάρτη, πρῶτη τοῦ Σποριᾶ· ὁ Σποριάς, ὁ
μεγάλος ὁ μῆνας τοῦ Ἀντρέα—ἐτοιμόπονη πάλαι ἡ
φούσκα. Πόνεσε κ' ἡ πληγὴ. Ἐμεινε ὅλο τὰπόγεμα
στὴν πολθρόνα. Τὴν πέμτη, δύο, κάμποση κούραση,
καὶ πόνος δεξιὰ στὸ μερὶ. Τὴν παρασκευῆ, τρεῖς, ὡ-
ραῖα· οὔτε τὸνοιωθε πὼς εἶχε φούσκα· μὰ τὸ μερὶ
πονοῦσε κάπου κάπου· δούλεψε ἀναπαφτήκε, δια-
σκέδασε μὲ τὸ Μοιριτούλι· ἀφτὸ πιά κάθε μέρα. Τὸ
σάββατο, τέσσερις, φοβήθηκε ἡ Κατινούλα μήπως
καὶ φύτρωσε ξανά χταπόδι, ἀπὸ κάποια δυσκολία
στὸ νερό τῆς, πού τὸσπρωχε γιὰ νάβγῃ. Τὴν κε-
ριακὴ, πέντε, σὰ νὰ τοῖμποῦσε, σὰ νὰ μερμηγκίαζε
ἡ οὐρήθρα· μικρὰ πράματα· πόνεσε ὅμως ἄχαφνα κ'
ἡ βράχη, βραριά· ἔπειτα, διαλύθηκε. Δούλεψε, πρό-
θυμη πρόθυμη, ἀναπαφτήκε τὰπόγεμα· τὰ συνθη-
σμένα μας. Τὴ δεφτέρα, ἕξι, ὅλα κκαὶ καὶ ἀριστερὰ·

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ
φρ. χρ. 10.

20 λεπτά τὸ φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στὰ κίβρια τῆς Πλατείας Συντάγματος, Ὁμόνοιας, Ἰπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου, (Ὁφθαλμιατρεῖο), Βουλῆς, Σταθμοῦ ὑπόγειου Σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλίω πωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ὁδὸς Σταδίου, ἀντικρὺ στὴ Βουλῆ). Στὸ Βόλο βιβλιοπωλεῖο Χριστόπουλου.

Ἡ συντρομὴ πλερώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἐνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ Μερκούρης—Ἡ ἀστυνομία μας— Λόγος
μὲ λόγια—«Ἀκρόπολη» καὶ Ξενόπουλος.

Ὁ «ΝΟΥΜΑΣ» δὲν ἀνακατόνησε ποτὲ ἴσαμε σήμερα στὰ κομματικὰ καὶ αὐτὸ τὸ ξέρουν πολὺ καλά οἱ ταχτικοὶ ἀναγνώστες του· μίλησε ὅμως ὁ «Νουμάς» σὲ παρασπόμενα φύλλα καὶ θὰ μιλήσει καὶ σήμερα γιὰ τὸ Μερκούρη, ουσταφροντὰς τὸν σπουδὴ φίλον του, ὄχι γιατί εἶναι προσωπικὸς τῶν φίλος (οἱ προσωπικὸς φίλος δὲ λογαριάζονται καθόλου στὸ «Νουμά»), ἀλλὰ γιατί ὁ Μερκούρης δούλεψε, ὅσο κανένας ἄλλος ἀρχοντας τοῦ Δήμου μας ἴσαμε τώρα, καὶ θάβηαι νεροπὴ στοὺς Ἀθηναίους ἢ ἐκλογικὴ ἀποτυχία του.

Οἱ ἀντίθετοι φωνάζουν πὼς ὁ Μερκούρης δὲν ἔκαμε κἀνένα καλὸ καὶ τὸ παραδεχόμεστε γιὰ νὰ μὴν τοὺς χαλάσουμε τὸ χατήρι. Βέβαια, ἂν πληθύνανε τὰ νερά καὶ ἂν ἠλεχτροφωνίση ἢ Ἀθήνα καὶ ἂν ἀσφαλιστῶνουνται οἱ δρόμοι της, στὸ Θεὸ τὸ χρωστῶμε καὶ ὄχι στὸ Μερκούρη. Ἐκαμε ὅμως καὶ ὁ δόλιος κἀτι καὶ δὲν πρέπει νὰν τοῦ τὸ ἀρηθοῦμε. Παράλαβε τὸν Δήμο τῶν Ἀθηναίων καταχρεωμένο καὶ μουφλοῦζήκαὶ κατάφερε νὰν τὸν φέρει σὲ τέτια θέση σήμερα πὸν νὰ τὸν παρακαλοῦν οἱ διάφορες Τράπεζες νὰν τὸν δανείσουν. Ἄν τὸ θαρροῦτε καὶ αὐτὸ γιὰ μικρὸ, δώστε του μαῦρο. Δικαιώμα σας εἶναι, καθὼς εἶναι δικαίωμα τοῦ κάθε νοικοκύρη νὰ βάλει φωτιὰ στὸ σπίτι του.

★

ΔΕΙΖΕΙ νὰν τὸ μολογίσουμε καὶ αὐτὸ πρῶτη φορὰ πὸν κώσκις Ἀστυνομία καὶ πρῶτη φορὰ πὸν δὲν κ.υ.ε.λ.α.σ.τ.ή.κανε οἱ Ἀστυνομικὲς διατάξεις, πὸν ἄλλοτε βγαίνανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μὴν τηρηθοῦν. Ὁ κ. Δαμιλάτης σφελ-

νώντας τὰ μαχαζιά τῆς Ὁμόνοιας κερὶς κερὶς καὶ παρακολουθώντας μὲ τὰ ὄργανά του καταπὸν κίθε διαδήλωση, ἀπόδειξε πὸν μοναχὰ καλὴ θέληση χρειάζεται γιὰ νὰ γίνεαι σεβαστὸς ὁ Νόμος καὶ στὸν τόπο μας.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὸν οἱ κακομαθημένοι Ρωμιοὶ ἐξφραστῆκαμε στὴν ἀρχὴ μὲ τίστυνομικὰ μέτρα καὶ τὰ πῆρμας γι' ἀτίσυνταγματικὰ (τὸ κακόμοιρο τὸ Σύνταγμα εἶναι τὸ ταμποῦρι τῆς κίθε κακορίζικιας μας), ἀλλὰ σιγὰ σιγὰ τὰ συνήθισαμε καὶ σήμερα ὅποιος Ἀθηναῖος καὶ ἂ ρωτήτεις, καὶ τὸν πὸν ἀνυπόταχτο, θὰ σοῦ παῖ πὸν ἔτσι πρέπει νὰ φέρνεται ἢ Ἀστυνομία γιὰ νὰ εἶναι Ἀστυνομία καὶ νὰ μὴ ρεζιλεύει τὸνομά της.

Να λοιπὸν πὸν ὁ Ρωμιοὺς εἶναι ὁ πὸν πειθαρχικὸς κἀνός, σὼναι νὰ ξέρει κανεὶς νὰν τὸν διοικήσει.

★

ΣΑ νὰν τὰ παράσιπε στὴ δίκη τοῦ Βούργερου ὑποπλοῖαρχου δ.κ. Λουκουέζος καὶ σὰ νὰ παρακροτῶθηκε τῆς ἱστορίας καὶ τῶν εὐκαλιῶν παραδ' ὤμων» βττ μιλοῦσε τῆν παρασπόμενη βδομάδα στὸ Ἰλλημελεσιδικεῖο, ὡς εἰσαγγελλίας, καὶ ὄχι ὡς κοινοβουλευτικὸς ρήτορας.

Τὸ ἀκροατήριον, λένε, τόσο ἐνθουσιάζτηκε πὸν χειροκρότησε τὸν κ. Εἰσαγγελλία. Τὸ ἀκροατήριον πάντα ἐνθουσιάζεται μὲ τὰ παχιά λόγια καὶ τὰ λόγια τοῦ κ. Λουκουέζου εἶταν τετοῖαπῆχα. Χρειάζεται πάντα κάπια ἐξχωριστὴ δύναμη ψυχῆς γιὰ νὰ αἰὲ λοχηρίζε κανεὶς, μιλιώντας ἢ δουλεύοντας, τὰ χειροκροτήματα τοῦ ὄχλου καὶ τὰ παινετικὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων.

★

ΚΑΥΓΑΣ πλοῖαρχος ἔνοιξε τῆν παρασπόμενη βδομάδν μετχὸ Ξενόπουλου καὶ Ἀκρόπολης» ἂν πᾶπει νὰ σεβόμαστε ἢ ὄχι τοὺς προγόνους· μας. Ὁ Ξενόπουλος σὲ κάπιο γνωστικὸ ἄρθρο του στὸ «Νεὸ Ἀστν» μίλησε μὲ κάπια λογικὴ ἀσέβεια γιὰ τῆν προγονομανία μας κ' ἔδειξε τὰ κακὰ πὸν χρωστῶμε στὸ προγονήλια. Ἡ «Ἀκρόπολη» τὸν μάλωσε γι' αὐτὸ ὁ Ξενόπουλος ἀπάντησε· καὶ πρέπει νὰν τὸ μολογίσουμε, πὸν ἢ νίκη ἔμεινε μὲ τὸ μέρος του, γιὰτὶ μὲ τὸ μέρος του εἶταν αὐτὴ τῆ φορὰ κ' ἢ λογικὴ.

Ὅταν θέλει νὰ μιλήσει λογικὰ ὁ Ξενόπουλος, τὰ καταφέρει περίφημα. Κρίμα μοναχὰ πὸν δὲν τοῦ ἀρίσει αὐτὸς ὁ δρόμος πίντα.

—————★—————

ἜΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΑΡΣΑΚΕΙΟ

Ὁ ἱμπρεσσάριος πὸν λέγεται «Φιλεκπαιδευτικὴ ἔταιρία», ἔφερε ἀπὸ καιρὸ στὸ θέατρό του» τὸ «Ἀρσακεῖο» τὸ διάσημο θιασάρχη Μιστριώτη μὲ πλοῦσιο προσωπικὸ ἀπὸ θεατρίνους ἀρχαίους Ἑλλάνες. Τὸ κοινὸ ὑποστηρίζει μὲ τὰ ὅλα του τὸ θιασο, καὶ οἱ δουλιές πᾶνε περίφημα.

Τὸ χειμῶνα παραῦτησε κάμποδες φορὲς μερικὰ ἀρχαῖα δράματα, καθὼς τῆν «Ἀντιγόνη» καὶ τῆ

«Ναυσικά», εἰς αὐτὴν ταύτην τῆν φωνὴν τοῦ Σοφοκλέους τῆν κατακλιούσαν τὰ ὄτα» καὶ τὰ ἄμοιρα τὰ κορίτσια εἶδανε καὶ πᾶθαν ὥσπου νὰ καταφέρουνε ν' ἀποστηθίσουνε πράγματα πὸν δὲ νοιώθανε.

Τώρα τὸ καλοκαίρι ἔπρεπε ν' ἀλλάξη ὁ ντορὸς, καὶ τῆν περασμένη Κυριακὴ προσκαλοῦσε ὁ θιασὸς τοὺς «φιλομούσους γονεῖς» σὲ παραδσταση καινούριου ἔργου. Τὸ ἔργο τώρα δὲν εἶταν ἀρχαῖο, μὰ σύγχρονο, δὲν εἶτανε δράμα, μὰ κωμωδία. Τὸ ὄνομα τῆς : «Ἀπονομὴ Μπλοτασέτου καὶ Ραλλετοῦ βραβέτου».

Ἡ παραδσταση ἀρχισε μὲ τραγούδια. Τὸ κὸρο πολὺ ξεψυχισμένα ξέδερνε τῖς φωνές του, καὶ οἱ ἀκροατῆς κωμαρώνανε κῆνες τῖς στιγμὲς τῖς κορίστες—κατακαπμένες ὡμοιοπύλες!— πὸν δλες εἶτανε κίτρινες, κίμπουριασμένες, ἀδύνατες μὲ βλέμμα θολωμένο. Θύματα καὶ αὐτῆς τῶν προγόνων μας... Τὸ τραγούδι τοὺς ξαπλώνονταν μέσα στὸ θέατρο, σὸν πνοὴ θανατικὸν.

Ἐστὲρα παρουσιάστηκε ὁ Μιστριώτης μὲ ἕνα χάρτινο σπαθὶ στὸ ἀριστερὸ χερί γιὰ νὰ σφάξη «τοὺς χυδαῖστα», καὶ μ' ἕνα μπλίκον χαρτιὰ στὸ δεξι. Ὁλοὶ καταλάβαινε τί τοὺς περιέμενε μόλις τὸν εἶδανε: Ἀντιρηγοτικὸς λόγος. Ἀρχισε τὸ λοιπὸ νὰ παρασταίην, κουνώντας τὸ χερία του, μουγγρίζοντας, φουβερίζοντας. «Οἱ προδότες ἐν ἐνόχτια τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καταφέρανε καὶ ἄλλο κακούργημα. Παρασύρανε τοὺς βουλευτάδες καὶ τοὺς κἀμανε νὰ ψηφίσουνε τὸ νόμο γιὰ τὰ διδαχτικὰ βιβλία, παρασύρανε τὸ ὑπουργεῖο καὶ τὸ κἀμανε νὰ καταργήση τῆ γραμματικὴ ἀπ' τὰ σκολειὰ. Τῆ γραμματικὴ, πὸν ἀνιψώνει τὸ νοῦ καὶ τῆ εὐνοσία! Ἀλύχος, εἰς τοιοῦτον κράτος, δὲπερ ἀσπμονεῖ δὲ κέκτται ἀμύθητιν θησαυρόν, τῆν ἀρχαίαν ἡμῶν γλῶτταν. Ἡ μέριμνα τῆς Πλατείας δια τα γράμματα κατέπεσε. Παντοῦ ἑξαπλώνονε τοὺς προδοτικὸς τῶν πλοκαίμων οἱ ἀπαίσιδοι μαυλιανοὶ Οὐδέεις ἐργάζεταν διὰ τὰ πάτρια. Ἀπειλπία, ἀπειλπία. Μόνον ὁ ὑπ' ἐμὲ θιασὸς φροντίζει, καὶ γι' αὐτὸ οἱ Ἀρσακεῖδες γράφουνε σὸν τὸ Σιφκλή καὶ μιλιάνε σὸν τὸν Ξενόφοντα».

Μπροστα εἶταν καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, μπροστὰ καὶ ὁ τμηματάρχης κ. Γεωργαντᾶς. Τ' ἀκούγανε αὐτὰ, καὶ κουνούσανε τὸ κεφάλι τους. Τί νὰ ποῦνε σὲ τέτιον ἄθροπο, πὸν πάσχει ἀπὸ μανία καταδωξής, καὶ θωρεῖ ὡς καὶ τὸν ἴσκιον του γιὰ χυδαῖστη, δίχως νὰ νοιώθη καὶ ὁ ἴδιος τί θὰ πῆ χυδαῖστης. Βάνει τοὺς ἀρχαίους παλιότσους φαραντᾶτο καὶ Γαρδικα καὶ μπολιάζονε τὰ κορίτσια μὲ τὸ δολιπτήριο τοῦ προγονισμοῦ, ὅλο τὸ χρονο, κ' ἔτσι φαρμπικάει τῖς αὐθιανὲς μπῆτρες ἀνίκανες γιὰ κἀθε τι πὸν μπερεῖ νὰ θυμίσῃ τὸνομα Ζῶν, καὶ ἰκανὸς γιὰ Ψευτικὰ καὶ προορισμένες γιὰ πνευματικὸ, ἠθικὸ καὶ εὐνικὸ θάνατο.

Ὅλοι ἐκεῖ μέσα, μπαμπάδες καὶ μαμάδες, κωμαρώνανε τὰ σοφὰ λόγια τοῦ Μιστριώτη, καὶ χαιρόν-

σὸν ἑαστερος γιὰ μὰς· ὁ οὐρανὸς· πέρα γιὰ πέρα τὰ σύννεφα. Στὸ μετχὸν, ὁ ὕπνος, ἢ ὄρεξη—καὶ τὸ κέφι—φερόθηκε σὸν ἄξιοι συντρόφοι καὶ ποτὲ τοὺς δὲν παραιτήσανε τῆν Κατινούλα. Τῆ δευτέρα, ἦρθε καὶ ὁ κ. Καρλιέρης. Τὸν πῆρε παράμερα ὁ Ἀντρέας καὶ κατασταλάζανε τέλος σὲ σωστὸ συμπέρασμα, μελετώντας τῖς θερμοκρασίες ἀπὸ τῖς εἰκοσι τοῦ Σταθροῦ καὶ κάτω, δηλαδὴ ἀπὸ τῆ μέρα τοῦ ταξιδιῦ· 36°3—37°4, 36°6—37°6, 36°3—37°7, 36°4—37°5, 36°6—37°7, 36°1—37°4, 36°1—37°5, 36°3—37°3, 36°6—38°, 36°3—37°7, 36°3—38°, 36°3—37°7, 36°2—37°4, 36°1—37°4, 36°5—37°4, 36°3—37°6, 36°6—37°8, 36°1—37°7, 36°3—37°3, 36°4—37°4, 35°9—37°3, 35°9—38°, 36°4—37°3, 36°1—37°7, 37°3—38°, 36°4—37°6, 36°2—37°6, 36°1—37°5, 36°3—37°7, 36°2—37°7, 36°3—37°6, 36°6—38°, 36°4—37°8, 36°0—37°4, 36°4—37°0 (37°3), 36°4—37°6 (38°), 35°7—37°6 (37°8), 35°9—37°8 (38°), 36°4—37°4, 36°5—37°3, 36°4—37°1, 36°3—37°5, 36°4—37°3, 36°1—37°1, 35°9—37°1, 36°2—37°8, 36°0—37°3, 36°1—37°6. Ἐτσι, ὡς τῖς ἔξη τοῦ Σποριά εἰσώκλειστες.

Οἱ δέφτερες θερμοκρασίες, μερικὲς δηλαδὴ πὸν εἶναι παραθετημένες, ξεσηκωθήκανε, γιὰτὶ δοκίμασε ὁ Ἀντρέας νὰ θερμομετρήσῃ τῆν Κατινούλα καὶ στῖς πέντε τάπογμα, ἐνὸ πρῶτα τῆν θερμομετροῦσε ταχτικὰ στῖς ἑπτὰ παρὰ τέταρτο. Στῖς ἑπτὰ παρὰ τέταρτο ἀνέβαινε κάτι περισσότερο, ἂν καὶ ὁ γιατρός πρόσμενε τὸ ἐναντίον. Δυσαρεστημένη, κῆθε φορὰ πὸν ἀνέβαινε, ἢ Κατινούλα μας, καὶ ὄχι γιὰ λόγου της μαθῆς, μὰ ἕατίας τοῦ Ἀντρέα, μήπως τοῦ κακοφανῆ, μήπως τῆ μαλλῶση κιάλας· καὶ τόντις κατσοῦφιαζε κάποτες ὁ φίλος. Ἄταχτα πρκαμάτα, καὶ ἀπῖς τὰ ἦθελε ὅλα μὲ τῆν ταξῆ τους.

— Ἄλλοῖμονο! ἔλαγε ἢ Κατινούλα. Σήμερις ἔχομε 38° κ' ἢ Μοιρίτα δὲ θὰ μὲ φιλήτῃ!

Ἀλήθεια, σὸν τὸν μπαμπὰ τῆς κ' ἢ μικρὴ Θύμω, θαῖρούσε κ' ἔρταγε ἢ ἄρῶστη. Ὁ Ἀντρέας χαιρογελοῦσε καὶ τῆν ἠσύχαζε, ὅσο βρίζιστιμένους καὶ ἂν εἶτανε ὁ ἴδιος. Γιὰ τοῦτο, ἔχει δὲν ἔχει γύρεβε μιά ἐξήγηση μεθοδική, καὶ πειδῆ τῆ γύρεβε, τῆν ἔβρισκε· τοῦ χρειαζότανε πνγα μὰς. Δὲ γελᾶστηκε ὡστὸτο. Τώρα, μὲ τὸν κ. Καρλιέρη, ἀπρὸ κοι ταξῆνε τῖς θερμοκρασίες, ἀπὸν διαβάσανε ὅτα μέρη τῆ μέρα ξεσηκωσιωμένα εἶχε ὁ Ἀντρέας, στὸ χερτὶ ὅπου τῖς ἐβάζε καὶ δαφτη, ἀπὸν ῥωτήσανε τῆν Κα-

τινούλα γιὰ τὸ ἕνα καὶ γιὰ τὸ ἄλλο, ἀπὸν συγκρίνανε, εἶδανε πὸν ἢ μάννα τοῦ κκκὸν εἶναι ἢ φούσκα. Ἡ φούσκα, ὅπως τὸ κατάλαβε ὁ Ἀντρέας ἀπαρχῆς. Ἄμα ἢ φούσκα δὲν τῆν ἐνοχλοῦσε, δὲν τῆν ἐνοχλοῦσε τίποτα. μήτε πλεμόνι, μήτε βήχας, μήτε πλεβρό, μήτε ῥῆχη, μήτε πηγή. Λοιπὸν ὁ δρόμος μπροστὰ τοὺς ξαπλώνονταν ἴσως ἴσως. Στῆ φούσκα ἔπρεπε νὰ χρονε τὸ νοῦ τους. Ἀπῆ πρῶτα πρῶτα νὰ γίνη καλῆ. Τότες βολέθουνται καὶ τὰποδῆλοια. Μὴ ἢ φούσκα, κ' ἔτσι τοὺς τὸ εἶπανε πάντα οἱ γιατροί, ἔρχοκα θεραπέβεται κ' ἔρχοκα μπερεῖ νὰ γειάνη. Μὴ χαρούμενο πρόσωπο ἀνέβηκε ὁ Ἀντρέας στῆς Κατινούλας, ὅταν ἔφυγε ὁ κ. Καρλιέρης, νὰ τῆς τὰ προρτάξη Μιλοῦσανε ζῆγνοιαστα καὶ τὰγαθὸ τὸ παιδί ἔκουγε μὲ μπιστοσύνη τὸν ἀρέντη, προθυμῆ νὰ κἀμ ὅπως ἀγχαπῆ. Κ' ἔτσι τῆ δευτέρα, ἔξη τοῦ Σποριά, τὸ σπίτι ἀνάσανε καὶ καθήσανε γελαστὰ κουβεντιαστὰ στὸ τραπέζι γιὰ τὸ πρόγμα, ἢ Κατινούλα μὲ ὄρεξη λαμπρή.

Καθῆτανε καὶ κουβεντιάζανε, χωρὶς νὰ ὑποφιστοῦνε—τέτοις εἶναι ἢ ζωὴ— πὸν τῆν ἴδια μέρα καὶ καὶ πὸν δὲν τὸ πρόσμενε ὁ Ἀντρέας, ἔλελλε ὅλα νὰλλάζονε ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη καὶ νὰ χερραχτῆ μπροστὰ τοὺς μονοπάτι ἀγνωστο πὸν ἀδύνατο ἀπὸ

τανε πού τῆ παιδιά τῆς ἔχουνε τὴν εὐτυχία νὰ πίνουνε ἀπὸ τέτοιας σοφίας τὸ βρωμονέρι.

Ὅταν δὲ λίγο κατέβηκε ἀπὸ τὸ βῆμα ὁ Μιστριώτης ἀναποκοκινισμένος, ὕστερα ἀπὸ τόσον πόλεμο μὲ τοὺς «χυδαϊστάς» καὶ μὲ τὸν ἀέρα, χειροκροτήματα «παταγώδη» ἀντήχονταν στὴν αἰθουσα. Ὁ θεατρίνος ἐπαίξε λαμπρὰ τὸ ρόλο του.

Στὴ δευτέρη πράξη τῆς κωμωδίας, ἕνας ἄλλος θεατρίνος ὁ Καραπάνος, ἔδωσε χριτς χριτς κάτι φακελλάκια καὶ διάβασε δυὸ τρία ὀνόματα κοριτσῶνε, πού γράψανε τὴν καλύτερη ἐκθεσὴ. Τί συγκινητικές στιγμές! Ὁ κοσμικὸς χειροκροτοῦσε τὶς βραβεμένους μαθητρες, αὐτὲς κλαίγανε, οἱ δασκάλες τοὺς δίνανε μπλουκέτα ἀπὸ ρόδα, κι ὁ Μιστριώτης καλοκαθισμένος σ' ἕνα θρόνο, βλογοῦσε σὰν πατριάρχης τῆς Κουταμάρας, τὰ ἔργα του...Γιὰ τὶς ἐκθεσὲς δὲ θὰ μιλήσουμε. Ἡ γλώσσα τοὺς, τὸ θέμα τοὺς, ἡ παπαρδελιά τοὺς, βροίκεται στοὺς περιλήψιμους πρόλογους τοῦ Μιστριώτη. Οἱ κακόμοιροι οἱ μαθητρες εἶναι ἀθῶες ἀπὸ τέτοιο ἐγκλημα. Φτάνει πὼς πλερωθῶνται μὲ 1500 δραχμές.

Χίλιες πεντακόσες δραχμές γιὰ διὰ ἐκθεσὲς στὴν καθαρεύουσα! Φαντάσου νάδινε κανεὶς ἄλλοι τόσες γιὰ τὴ δημοτικὴ. Θὰ εἶτανε προδότης, καὶ τὰ χυτήματα πλερωμένα ἀπὸ τοὺς Ρουσόφους.

Ὅταν τέλειωσε ἡ παράσταση, κ' ἔφευγε ὁ κόσμος χαρούμενος, καὶ τὰ κορίτσια τρελλαμένα ἀπ' τὴν χαρὰ τοὺς μὲ τὰ διάφορα ὀριότά τοὺς, παγαίνανε μὲ τοὺς μπαμπάδες τοὺς στὰ ζαυροπλαστεῖα νὰ φάνε παγωτὸ, μού ἔκαμε ἐντύπωση μιὰ γυναῖκα μαυροντυμένη πού καθότανε δὲ μιὰ γωνιά τῆς σάλας, καὶ κρυφσοφούγγιζε τὰ δάκρυά της. Τέτοια παρατομία, σκέφτηκα, ἐδῶ μέσα τί θέλει; Πλησιάζω, καὶ ξεδιάκρινω στὸ μουντιό φῶς τοῦ δειλινοῦ, μιὰ μορφὴ γλυκεῖα καὶ παραπονετικὴ. Ἐστὶ μού παροσείσθηκε κάποτε στὰ ὄνειρά μου ἡ Ρωμισθῆνη. Ἐστριψα νὰ φύγω ἀμέσως, καὶ κεῖ πού κατέβαινα τὶς σκάλες σκεθτόμουνα: Ποίος ξέρει μήπως αὐτὴ τὴ στιγμὴ γύρισε ἡ ἄμειρη ἀπὸ τὴ Μακεδονία. Μὰ τάχατες γιὰτὶ νὰ θρηνηῖ ἐδῶ μέσα;...

ΧΥΔΑ Γ-ΣΤΗΣ

ΝΟΥΣΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Κ' ἐκεῖ πού κάθεται μέσα σὲ χίλιες σκέψεις βυθισμένη, γιὰ τὶς μέρες πού περνῶνε σὰ λεπτὰ, ἡ νοικοκυροπούλα καὶ πλέκει τὴν κάλτσα της — τὴν κάλτσα πού θὰ βάλῃ αὐριο γιὰ μπατοῦτζι: στὴν κουμπάρα ἢ στὴν ἀντραδέρφη της, — βλέπει νῆρχονται οἱ γονιοὶ της κ' οἱ συγγενεῖς της καὶ νὰ περνῶν στὸ ταβλάτο, νὰ μιλοῦν μυστικὰ-μυστικὰ. Καὶ

στὰ τόσα τοὺς μυστικὰ λόγια ἀκούει κάποτε τὸνο μὰ της, αὐτὸ πού τὴν κἀμνει νὰ κοκκινίξῃ καὶ νὰ καρδιοχτυπᾷ.

Ἦστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ, ἐνῶ πλέκει, βλέπει τὴ μάνα ἢ τὴ θειά της, μ' ἕνα μυστικὸ πού λὲς κ' εἶναι ζωγραφισμένον στὸ πρόσωπό της, νὰ στρώνῃ στὴ γωνιά, ν' ἀνέβῃ τὸ καντήλι, νὰ ἐτοιμάξῃ δίσκους νῆφτη τὴ φωτιά καὶ ἀνοίγοντας τὴν κασέλλα νὰ βγαλῇ μαντήλι τζιλιανιότικο καὶ δαχτυλίδι διαμαντένιο καὶ νὰ τὸ δένη σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ μαντηλιοῦ.

Κ' ἐνῶ ἡ κόρη βλέπει αὐτὲς ὅλες τὶς ἐτοιμασίες καὶ προσπαθεῖ νὰ φωνῇ ἀξένισιστη καὶ κρύα — γιὰτὶ ντρέπεται νὰ φωνῇ πὼς ἐκατάλαβε τὰ τρεχόμενα — φαίνεται ἐν' ἀγνωστο πρόσωπο νῆρχεται μὲ γέλια καὶ χαρὲς φορτωμένο ἀπὸ ποῦττες λουκούμια καὶ κουρέττα, αὐτὰ πού ρίχνει στὴ μέση τῆς γωνιάς μαζί μὲ τὰ φλουριά, τοῦ γαμπροῦ τὸ σημάδι.

Ἄ! αὐτὰ τὰ φλουριά! Αὐτὰ κἀμνουν τὴν κόρη νὰ κρυφτῇ στὸ ταβλάτο κατακόκκινη καὶ ντροπισμένη, νῆφση τὴν κάλτσα καὶ νῆκούη κάτω στὴ γωνιά τὰ λόγια πού λένε οἱ βρισκόμενοι στὸ κέρκιμα τῆς μάνας, πού τοὺς κερνᾷ γλυκὰ καὶ κρασί. ἌΚαλορρίζικες οἱ ἀρραβῶνες της».

Καὶ μὲς τὰ γέλια καὶ στὶς χαρὲς, πού κἀμνουν τὴ γωνιά νὰ μοιάξῃ μ' αἰθέριο παράδεισο, ἀκούνε ἀπ' ἔξω χοντρομιλιές καὶ τρέχουνε ὅλοι μὲ τὶς λαμπες στὰ χέρια, νὰ ὑποδεχτοῦν τὸ γαμπρὸ, πού σὲ λίγο βλέπεις νᾶνεβαίνει τὴ σκάλα μ' ἕνα σωρὸ κουφέττα ριχμέν' ἀπὸ πάνω του.

Ἄ! Πόσο ὁ ἐρχομὸς τοῦ γαμπροῦ κἀμνει τὴν κόρη νὰ καρδιοχτυπᾷ καὶ νὰ χάνεται στὰ βᾶθη τῆς μαγεμένης μέθης καὶ τῆς χαρᾶς!

Καὶ μὲς' στὴ μέθη καὶ στὴ χαρὰ της ἐρχεται ἡ μάνα κι ὁ ἀδερφός της καὶ τῆς λένε νᾶλλάξῃ γιὰ νῆβῃ νὰ κερᾶσῃ τὸ γαμπρὸ. Καὶ μὲ τρεμούλα καὶ γερά καρδιοχτύπια, γιὰτὶ παιδί πού δὲν τὸ ξέρει θὰ βγῇ νὰ τὸ κερᾶσῃ, σηκώνεται καὶ ντύνεται μὲ τὰ καλά της ρούχα, τὰ ρούχα της πού κρύβανε τοὺς πιὸ πανώριους πόθους — τὰ πιὸ γλυκὰ ὄνειρά της. Κι ἀπὲ πιάνοντας τὸν ἐτοιμασμένον δίσκον κατεβαίνει στὴ γωνιά, ροδοκόκκινη ἀπ' τὴ συγκίνηση κι ἀπ' τὴν ντροπὴ της, κερνᾷ πρῶτα τοὺς συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ κ' ἔπειτα τὸ γαμπρὸ, πού μὲ περίεργα μάτι τὴν κοιτάζει ἀπ' τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια.

Κ' ἔτσι μὲ κερᾶσματα καὶ ξανακερᾶσματα τῆς νύφης περνῶν τὰ μεσάνυχτα — τί παραδείσιες ὥρες — φωναζοῦν μιὰ κι ἄλλη μιὰ οἱ νυχτοξυπνήτες πετει-

νοι καὶ φεύγουν οἱ συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ ἀφίνοντας αὐτόνε στῆς νύφης τὸ σπῆτι.

Καὶ ξημερώνει τέλος ἡ ὄνειρεμένη μέρα, πού κἀθεται χαρούμενη ἡ νοικοκυροπούλα, πλέκει τὴν κάλτσα της — τὴν κάλτσα πού θὰ βάλῃ αὐριο γιὰ μπατοῦτζι στὴν κουμπάρα ἢ στὴν ἀντραδέρφη της — κι ἀκούει ἀπ' ἐδῶ κι ἀπ' ἐκεῖ τὶς γειτόνισσες νὰ τῆς λένε ἀκαλορρίζικες, κόρη, οἱ ἀρραβῶνες σου...

Καστελλόριζο

ΠΕΤΡΟΣ ΦΙΛΙΑΣ

ΣΙΜΟΥΝ

Σὲ μάβρο σύγγεφο καβίλλα
Τραβοῦσα ἐπάνου πρὸς τ' ἀστέρια.
Τὰ ματωμένα μου τὰ χέρια
Νὰ γγίξουν θέλησαν τὸ φῶς!

Ὁμιέ, Ὁμιέ!

Πιτε θὰ φτάσω

Νὰ ξαποσιάσω;

Ἡ δίψα καίγει μου τὸ λαυγγί

Καὶ τὴν καρδί μου

Καὶ σὰ φίδι κρῶ τὴ σφίγγει...

Ὁμιέ, Ὁμιέ!...

Ξάφνω τὸ σύγγεφο θεριέβει

Καὶ μάβρη γίνομαι ψυχὴ του...

Στὴν ἔρημο πέφτω μαζί του

Σιμούν — τοῦ θάναιου ἀδερφός.

ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ

ΜΑΥΡΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Τ Ο Φ Λ Ω Ρ Ι

Ἐνα πουλί, ἕνα χαριτωμένο φλώρι, ἦρθε καὶ τρῶπωσε στὴ φουντωμένη φυλλωσιά μιᾶς δάφνης. Φρούφφρρ ἔκαμαν τὰ φύλλα τῆς δάφνης. Καὶ τὸ πουλί ἀποκρίθηκε: Μὴν ἀνησυχῆς κ' ἦρθα νὰ σοῦ τραγουδήσω, δάφνη! Ἦρθα νὰ σοῦ ψάλλω ὅ,τι ἀγνὸ καὶ θεῖο κρύβει ἡ μεγάλη μου καρδιά — εἶπε τὸ μικρὸ τὸ φλώρι. Ἐνα ἀεράκι φύσηξε στὰ φύλλα τῆς δάφνης. Φρούφφρρ. Δὲ σὲ πιστεύω, σὰ νὰ ἔλεγε ἡ δάφνη. Πολλὰ πουλιά, εἰδῶν εἰδῶν, ἐκρυψα ὡς τώρα στὴ φυλλωσιά μου, πολλὰ χᾶδεψα, πολλὰ στεφάνωσα μὲ τὰ πράσινα φύλλα μου, μὰ...πὼς νὰ στὸ πῶ...τὰ περισσότερα ψεύτικα τραγούδια, ψεύτικες δοξαριές, προσποιημένες μελωδίες. Φρούφφρρ. Τὸ φλώρι δὲ μι-

τὰ πρῶτα βήματά τοὺς νὰ ξέρουνε μὲ τί τρόπο θὰ τέλειωνε καὶ γιὰ τοὺς δυὸ. Τὸ βράδι ἔπρεπε νὰ πάῃ ὁ Ἀντρέας στὴ Φιλαθρωπικὴ Ἐταιρεία, ὕστερος ἀπὸ τὸ φαγί. Πῆγε ωρὶς, γιὰ νὰ γυρίσῃ ωρύτερα. Ἐτυχε νᾶνταμωθῇ μὲ τὸν κ. Κλυζιοῦ πού οἱ δουλειές του οἱ περισσείες τὸν μπόδιζανε κιόλας νῆρχεται στὴ συνειληψη κάθε δυὸ βδομάδες. Δὲν εἶχε ἀρχίσει ἀκόμα καὶ βρεθῆκανε μόνοι ὁ Κλυζιοῦς κι ὁ Ἀντρέας. Πιάσανε τὶς ἡμιλίες κοντὰ στὴν τζιμινέα καὶ τρέβανε τὰ χέρια τοὺς ἀπὸ τὸ κρῶς πού ἔκανε ὄξω. Δὲν τοῦ ἔστρεψε πολὺ τοῦ Ἀντοῖα νὰ ξαναρχίσῃ μὲ τὸν Κλυζιοῦ γιὰ τὴν Κατινούλα. Θυμότανε τὸν περασμένον τὸν χειμῶνα πού τὸν τρώαξε ὁ φίλος του μὲ τὸ παραπάνω, κ' ἐμπλέξε τότες μὲ τὸν Ἀρτὸ πού μὲ τῆ πλυσίματα καὶ μὲ τὶς σόντες, μὲ τὸ νιτράτο καὶ τὰ δικφορὰ τὰ ὄξῃα ὁ θεὸς οἶδε τί κατᾶφερε καὶ δὲν κατᾶφερε. Δὲν μποροῦσε πάλι καὶ νὰ μὴν τοῦ φουξῆξῃ λεξούλα, μιὰ καὶ τὴ νοιάστηκε μὲ τὴν ἀφοσίωση καὶ ποτὲ του δὲ θέλησε, μήτε πέσει μήτε γιὰ ὅσα γενήκανε κατόπι, κανένα εἶδος πλερωμὴ νὰ πάρῃ, ἀφοῦ εἶτανε, λέει, κοπέλλα φτωχὴ. Τιμοῦσε κιόλας ὁ Ἀντρέας τὴ μεγάλη μάθηση καὶ τὸν ἴσιο χαρακτήρα τοῦ Κλυζιοῦ. Λοιπὸν ἔτσι, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ πῇ κάτι καὶ νὰ μὴν πῇ τίποτα, βῶ-

τησε, νὰ πληροφορηθῇ γιὰ τὸν κ. Ῥομπέρτη, γιὰ τὴν ἀξία καὶ τὴν γιαιτροσύνη του.

— Ἀλήθεια, τὸν ἀντίσκοψε ὁ Κλυζιοῦς, πὼς εἶναι ἡ καλὴ μας ἡ Κατινούλα, γιὰ τὴν Κατινούλα ὁ λόγος ὑποθέτω; Καὶ γι' ἀφτὴ βρωτᾷ:».

Ῥώτησε φυσικὰ κι ὁ ἴδιος μισὸ ἀπὸ φιλία, μισὸ ἀπὸ ἐπιστημονικὴ περιέργεια. Ὅταν ἔμαθε πὼς τὸ διάφραγμα εἶχε τρυπηθῇ, σοῦφρωσε τὰ φρύδια του.

— Δὲ σὺφέρνει νὰ μείνῃ ὅπως εἶναι, τρυπημένο. Πάντα μέσα κάτι θὰ δουλίψῃ, καὶ δὲ γίνεται σίγουρη δουλειά».

Σ' ἀφτό του τὸ λόγον ἀπάνω, μπῆκε ὁ πρόεδρος ἀνοιξὲ ἀμέσως ἡ συνειληψη, κ' ἔπαψε ἡ ἡμιλία. Μὰ τοῦ Ἀντρέα τοῦ κόλλησε ὁ λόγος γερά στὸ νοῦ, πρῶσμενε τὸ τέλος τοῦ ἀμα σηκωθῆκανε ὅλοι, ζύγωσε καὶ συνόδεψε ὡς τὸ σπῆτι του τὸν Κλυζιοῦ, δεκαπέντε εἴκοσι λεπτὰ δρόμο. Ἦθελε κι ὁ γιαιτρός νὰ ξεκαθαρίσῃ τὸ ζήτημα, γιὰτὶ σπάνιο, πολὺ σπάνιο τέτοιο πάθημα στὴ φύσκα καὶ δὲ σπάνει τὸ διάφραγμα μονοχό του. Ἐστάζε περπατώντας γιὰ τὰ καθέκαστα, πὼς βγῆκε στὴ μέση, τί ἀκολούθησε προτοῦ τὴν πιάσῃ ἀκράτεια, πότε τὸ παρατήρησε ὁ Ἀντρέας πρῶτη φορὰ. Ἐβᾶζε κι ὁ Ἀντρέας σὲ κίνηση τὸ μνημονικὸ του, λίγο λίγο θυμότανε ὅσα τό-

τες τοῦ φανήκανε σκοῦρα μὲ τὰ ἱστορικὰ τοῦ χταποδιοῦ στὴν ἐξοχή, κ' ἕνα ἕνα τᾶλεγε τοῦ φίλου του.

— ἌΝὰ μὴν ἀφιδάλλῃς, τοῦ κἀνει ὁ Κλυζιοῦς μὲ κάποιο γλυκὸ χαμόγελο ἀθρώπου καὶ χειροῦργου πού εἶδε κάμποσα στὴ ζωὴ του, πού ἔτοιμος εἶναι νὰ συχωρέτῃ καὶ πολλὰ, νὰ μὴν ἀφιδάλλῃς πὼς τὸ διάφραγμα τὸ ξέσκισε μόνος καὶ μόνος ὁ Ἄρτς, ἐκεῖ πού τὴ χειρουργοῦσε γιὰ νὰ τῆς βγάλῃ τὸ χταπόδι — μπορεῖ μάλιστα καὶ ποτὲ τῆς χταπόδι νὰ μὴν ἔκαμε.

Ὁ Ἀντρέας ἐφριξε:

— Μὰ πὼς εἶναι δυνατὸ; Ὅθὰ τὸβλεπε, θὰ τὸ καταλάβαινε ὁ Γκαρνιέρης σὰν ἦρθε καὶ κοίταξε τὴ φύσκα».

— ἌΤὴν κοίταζε καλὰ;»

— ἌἘτσι κ' ἔτσι. Κοίταζε ἄλλοῦ».

— Τοῦ εἶπες γιὰ τὴν ἀκράτεια;»

— Τοῦ εἶπα, βέβαια. Τὸν παρακαλέσαμε κιὸ λαὸς μὲ τὴν Ἄννα».

— Καὶ τί ἀποκρίθηκε;»

— ἌΚοῦνησε τὸ κεφάλι».

— ἌΑἰ! τότες, φίλε μου, φανερὸ πὼς τοῦ ξομολογήθηκε πρὶν ὁ Ἄρτς καὶ πὼς ὁ Γκαρνιέρης θέλησε νὰποσκεπᾶσῃ τὸ λάθος τοῦ μαθητῆ του, νὰ

λησε πιά, μά παραπονιμένο ἄρχισε νά τραγουδῆ. Καί σόπασε τότες ἡ δάφνη καί νίκησε τ' ἀγέρι καί στάθηκεν ἡ βαριά καί βάρβαρη τοῦ τζίτζικα φωνή.

Ἡ ἄρμονία τοῦ σκοποῦ χύθηκε γύρω καί μάγεψε τή δάφνη καί χάδεψε τ' ἀγέρι καί νίκησε τήν παρατόνια καί τήν παραχγή. Καί τραγουδοῦσε τὸ φλώρι... καί τραγουδοῦσε μετ' παθος τῆς Ἀγάπης τὸν ἀθάνατο ψαλμό. Κάθε στροφή καί στεναγμός, κάθε ἀντιστροφή καί δάκρυο. Ἐνας βάτραχος μέσ' στὸ θολωμένο νερὸ ζούλεψε τὸ φλώρι. Τὸ ζούλεψε κι ὁ τζίτζικας καί κάτι ταιροπούλια τὸ ζούλεψαν κ' ἐκεῖνα. Καί τότες ἄρχισαν οἱ ἄγριες φωνές, τὰ λαρυγγίσματα τὰ ξησικισμένα καί τὰραξαν οἱ βάρβαρες φῶδες τήν ἄρμονία τοῦ σκοποῦ.

Τὸ φλώρι δὲ βάσταζε τήν ἀγρία βεβήλωση καί πέταζε ψηλά. Στὴ θέση του πῆγε καί χώθηκε τὸ ταιροπούλι· ὁ τζίτζικας πῆγε καί κάθησε περήφανος στὸν κορμὸ τῆς δάφνης· ὁ βάτραχος καταχάρηκε κι ἀπ' τήν πολλή χαρά του κακάρισε δυνατά. Σὲ λίγο ἔκαμε κι ἕνα μακροβούτι στὰ θολωμένα τὰ νερά... Κάποιος, καθισμένος στὸν ἴσκιό τῆς δάφνης, τὰ εἶδε καί τὰκουσεν ὅλα.

— Ποιὸς τάχα μπορεῖ νά διῆ καί ν' ἀκούσῃ τὸ μίλημα τῆς δάφνης, νά νοιώσῃ τὸ τραγουδι τοῦ πουλιού ;...

Γύρισε δακρυσιμένος κι ἀκολούθησε μετ' τὸ βλέμμα του τὸ φλώρι ψηλά, ὡς ὅτου χαθῆκε στὰ αἰθέρια, κάτι συλλογίσθηκε καί πικραμένος μουρμουρίσε : **Μαῦρες ἀλήθειες !**

Βόσκοπος.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΕΛΤΑΣ

Ο.ΤΙ ΔΕΛΕΤΕ

Ὁ «Νουμάς» πάλι προσωρινὰ γιά νά ἐκπαθεῖ ὑπερ' ἀπὸ τέσσαρις βδομάδες, στις 5 τοῦ Τριμητῆ. Ὅσοι ἔκουράζονται ὅλοι, καί οἱ συνεργάτες μας καί οἱ ἀναγνώστες μας.

— Οἱ συνδρομητῆδες μας δὲν ἔχουνε νὰ χίρουν τίποτα, γιὰ το λογαριάζουμε, ἕνα ἐναρξινησοῦμε, νὰ βγάλουμε μερικὰ φύλλα δωδεκακέλιδα, δημοσιεύοντας στις τέσσαρις παραπανιστὲς σελίδες συνέχεια τῆς «Ἀρρωστῆς Δούλας».

— Ἐπειδὴ ἐγενε κάποια ταχυδρομικὴ ἀταξία μετ' τὰ φύλλα πού στέλναμε στὴν Πόλη, ἔναρξαστε τοὺς ἀριθμοὺς 244, 246, 248, 249 καί 250 καί οἱ φίλοι πού κρατᾶνε σειρά μποροῦνε νὰ τοὺς ζητήσουνε στοῦ Φωτιστῆ τοῦ γιαιτροῦ (Aga Hamam, No 46, Pera).

— Τώρα κωνοστήκανε τὰ πρῶματα καί τὸ φύλλο θὰ πηγαίνει ταχτικά πιά στὴν Πόλη.

— Ὁ Φωτιστὴς τύπος ἐ δωρφο φυλλῆκο τώρα τελευταία τίς «Παλιές Ἀμαρτίες» του, ποιήματα...στὴν ὁ-

μὴν τὸν βλάψῃ. Νὰ μὴ τὴ φέρῃς καί τῆς τὸ ξαναβάσοῦμε. Ἀφτὰ γίνονται κάθε μέρα».

Μέλις πρότεξε ὁ Ἀντρέας στὰ τηλεφῶνα λόγια τοῦ Κλυζίου, τὸν ἀποχαιρέτησε, φώναξε ἀμαξά, χύθηκε στάμαξι, γύρισε μανι μάνι, ἀνέθηκε στῆς Κατινούλας νά δῆ, τὴν εἶδε πού κοιμότανε, ἴσχυα σε λιγάκι, κατέθηκε στὸ ἐργαστήρι του, ἀνοῖξε τὸ σεργάρι, τράβηξε ἀπὸ μέσα τὰ περσινα του σημειωματάρια, ἔφαξε, ἀντιγράφε, συνταίριαξε μερομηνίες. Ἦθελε ἀποδείξη ὁ κανονικὸς ὁ ἄθρωπος. Καί τὴ βρῆκε. Σωστά, σωστά ! Σωστά τοῦ τὰ ξήγησε ὁ Κλυζίου. Μέλις τὴ τῆς διφτέρα, δεκτικὴ τοῦ Γεννάρη, τὸν περασμένο τὸ χειμῶνα, βγαίνει ὁ Ἄρτὸς τὸ χταπόδι Καί τί ὦρα ; Ἡ ὦρα ἔξη τὸ βράδι, πῆς τὴ νύχτα, δηλαδὴ μετ' τὸ φῶς τῆς λαμπρῆς, χωρὶς νὰ τὴ χλωροφορμίσῃ. Νά, ἡ Ἄννα κι ὁ Ἀντρέας τὴ βριστούσανε τὴν καμμένη, γιά νὰ μὴ σκλήβῃ, ἐνῶ τὴν ἔκορτε. Δὲν τοῦ ἔφρασε. Τίς εἴκοσι τέσσαρις, τρίτη πρωτῆ, δέφερο κάψιμο καί πάντα νὰ τὴ βστοῦνε ἡ Ἄννα κι ὁ Ἀντρέας. Τῆς διφτέρα γριάντα, ὁ Ἀντρέας, ἀφῶ μίλησε μετ' τὸν Ἄρτὸ. ἄφῶ δοκιμάσανε τὸ ἕνα καί τὸ ἄλλο. ἀφῶ καταλάθανε πῶς κάτι πρέπει νὰ κάμινε, ὁ Ἀντρέας πάει κι ἀγο-

παρακαθρέουσιν, συντροφεύονται μετ' τὴν περιστῆρῃ αὐτῆς μείωσιν·

«Ἐἶλα κλαυθῆ ἀκίτοςτῆ συνῆτ», κλαυθῆ ποιηματαίικια καί δηγῆματῃ καὶ ἕνα δῆθεν μυριστῆρημῃ στην καθρέβουσιν. Τῆ μετ' νὰ τὰ μαζέψω νὰ τὰ τυπώω, τὴν ἄλλη νὰ τὰ διορθώω, ἔρχομαι νὰ χίρῶ τὴν ομορρί τῆς δημοτικῆτῃ; καί τῆ νεφίλα τῆς καθρέβουσιν; καί νὰ τὰ συχθῶ ἴδω; πάλι; Κόμιστῃ; | Κίπου κάτου καί στίχοι ὁμορρο; Μὰ τέχνη, ζωντανάκι, δύναντῃ — τίποτα !

Τέλος ἀπορίσῃ καί τὰ ξέσικτα

Ἀφτὰ τὰ δώδεκα σόνετῃ τὰ τυπώω γιά ἐνούμισῃ τῆς αμαρτωλῆς ἐσίνης; καθροτικῆς ἐποχῆς.

Εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερῃ ποῦ γράφῃ στην καθρέβουσιν.

Πολὴ τοιαντῃ μετ' τοῦ 14 1907

— Τώρα πού διαβάτε τὴ σημαίωσιν, μπορεῖτε νὰ καταλογωνίσῃτε κ' ἕνα σονέτο του·

«Τὴν νύκτα εἰς τὴ δάτος τῶν πιτόων εἰς δειπνον μετ' ἐκίλεσε τὸ φῆμα εἰς τρουμοι πειδίετο τὸ χίσμα ἐδέματῃ ὀστῆων καί σερκίων.

Καί εἶτε—Λίβῃ, πηγιτῆ, τὸ πτόον καί φάγε ἔγκασί-σου μίγξ κλίσμα. Θεσπίσειον νὰ ψάλλῃς θέλεις ἄσμα ; εἰς τοῦτο πῆς χίμῃ τὸ κρανίον.

Ἰδοὺ νερροὶ καλοὶ καί σπῆλῃν γδεία, γλυκεῖα γλῶσσῃ, τουφῆρῃ κερδίχ, τὰ χεῖλη καί τὰ δῆματῃ τγαπητῆ σου...

Κορίσῃτῃ, μεθύσῃτῃ, κοιμῆτῃ ! ...

Ὁ τάρο: οὔτος εἶναι ἡ ζωή σου·

αὐτὰ εἶναι οἱ σῆρκῃ τὰ ὀστῆ σου !..»

— Πρέπει νὰ τὸ μολογήτετε πῶς οἱ στίχοι τοῦ Φωτιστῆ εἶναι ὠραιότεροι ἀπὸ τοὺς στίχους τοῦ Κλέωνα τοῦ Ραγκαβῆ Κελευτῆρα ὅμως νὰ τὰ ξίσετε κι αὐτὰ. Ἐστῆ ἡ θυσιὰ του θάτανε πῶς καλοδουλοῦνη στῆς Μοῦσῃς.

— Ὅρῃτε καί μετ' ἐκλογικῆ ἐνεοθιγῃτῃ ὁ Δημοτικὸς Σύμβουλος Ὅριγῶνη τῆς παρλιανῆς τῶν ἐκλογῶν γράφῃ πάντα τὸνομά του μετ' ὠ. δηλ. Ὅριγῶνης γιά νῆρνετῃ ἡ κίλη του τελευταία στὴ σειρά γιά τοὺς λόγους πού ὀλοι τοὺς ξέρουμε.

— Ὅταν εἶναι πολλῆς κίλης, στις τελευταῖες κορράξῃτῃ πιά ὁ ἐκλογῆς καί δὲν ψηρίζῃ καὶ ἀντὶ αὐτῆς, ψηρίζῃ οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ κάθε ὑποψῆφου, ρῆχνονας ὀλους τοὺς ψῆφους στὸ «Ναί».

— Ὁ Ὅριγῶνης νὰ τὸ δῆτε θὰ βγαί πάλι ἀπὸ τοὺς πρώτους καί τοῦτο θὰν τὸ χρωστάει σ' ἕνα ὠ πούναι καί ὁ καλύτερος κορματῆρῃς του.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ν. Βελ. Γεατῆ δὲ μὰς τὸ στέλνετε ἀλάκτιρο ; Ἐστὶ θὲ μπερέσοῦμε νὰ κρίνοῦμε καλύτερῃ.—κ. St. Louis. Ἄνῃγκη νὰ μάθουμε πρῶτα τὸνομά σου.—κ. Ε. Στ. Γιά τὸ «Δωδεκέλογο τοῦ Γύφτου» θὰ γράψῃ ὁ Ἐρμονιας. Μπορεῖ νῆργῃσῃ λίγο ἀκόμα, μετ' δὲ βλάψῃ.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο καί στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ Σακέτου (ὁδὸς Στάδου, ἀντίκρυ στὴ Βουλῆ), πουλοῦνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τὸ ἕνα καί 1,25 φρ. γρ. γιά τὸ ἐξωτερικὸ, ταχόλουθα βιβλία : τοῦ ΓΥΧΑΡΗ «Ἐνῆρο τοῦ Πικνῆρη» — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ὁ Πόλιος καὶ Φεγγαρι» — τοῦ ΦΩΤΙΣΤῆ «τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καί ἡ Ἑκπαδευτικὴ μας ἐκπαιδευτῆρα» — τοῦ ΒΩΦΤΑ-ΛΙΩΤΗ «Ἱστορίῃ τῆς Ρωμισσοῦνης», «Μαζώγῃτῃ καί Βρουκώλακας» καί «Νησιωτικῆς Ἱστορίῃς» — τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑ-ΛΙΩΤΗ «Ὁ σκίς μου» — τοῦ Χ. ἌΝΓΡΕΔΔΗ «Ὁ Μιγ' Ἀλέξανδρος» — τοῦ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡῆ ἀπὸ Ἀναγῃμῃτῃς (δρῆμα — τοῦ ΠΑΠΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Θρησκεία καί Πατρίδα» — τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «τὰ Πιλιὰ καί τὰ Κατωῖρια» — τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματιὰ» — τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΛΟΥ «Ζωντάνοι καί πεθικῆνοὶ» καί «Ὁ Ἄσπτος» (δραματα) — τοῦ ΔΟΥΓΟΥ «Δάφνης καί Χλόη» (μεταφρ. Βουτεριδῆ) — τοῦ ΕΥΡΥΠΗΔΗ «Ὁ Μυθῆας» (μεταφρ. Περγαλιτῆ) — τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ ἀπὸ Ἄλκας (μεταφρ. Ζήσιμου Σίδερτ).

Ἡ ΙΛΙΑΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἀλεξ. Παλλῆ, δρ. 2 καὶ φρ. γρ. 2 1/2 γιά τὸ ἐξωτερικὸ.

Ὁ ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξάντρας Παπαμῃσκου, χρυσοδεδμένο, δρ. 1 1/2 καί φρ. γρ. 2 γιά τὸ ἐξωτερικὸ

Τὸ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ «Ἴαμβοὶ καί Ἀναπίστω» — «Τρισεῦγεντῃ» — «Γράμματῃ» — «Ἀσάλευτῃ Ζωῆ», 6 δρ. ἄντις 12 πού πουλοῦνται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Γιά τῆς ἐπαρξίς 6,50 καί γιά τὸ ἐξωτερικὸ 7 φρ. γρ. δίχως ἄλλο ἐξοδα γιά τὰ ταχυδρομικά

Τὸ ΙΔΑ «Μαρτύρων καί ἥρώων αἷμα», δρ. 2.

Τὸ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Παιδολογίῃ (Δρ. 1) Κριτικὴ τοῦ ἀσέλου λογισμοῦ τοῦ Κἀντ (δρ. 1) — Τὸ δαμτολογικὸ ζήτημα στὴν Ἀγγλίῃ (δρ. 5).

Τῆς κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ ἀπὸ τὸν κόσμο τοῦ σαλονιού καί οἱ δὲ οὐάνοι δρ. 3

Τὸ ΠΑΠΑ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΔΗ Ὁ Προσκυνητῆς δρ. 1

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἔντοκοι καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχετῃ ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γρηματῃκα καί εἰς χρυσὸν, ἴτοι εἰς φράγκῃ καί λίρας στερλίνας; ἀποδοτέας εἰς ὠρισμένην προθεσίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καί οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὅ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (cheque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κτ' ἐπιλογῇ τοῦ ἐμελογιούχου.

Τὸ κεφάλιον καί οἱ τόκοι τῶν ὀμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Κατωστήματι καί τῆ αἰτίτῃ τοῦ καταθέτου ἐν ταῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1 1/2	τοῖς ὀμο κατ' ἔτος διὰ καταθέσεις 6 μην.	
2 1/2	» » » » » » »	1 ἐτ.
3	» » » » » » »	2 ἐτ.
4	» » » » » » »	4 ἐτ.
5	» » » » » » »	5 ἐτ.

Αἱ ὀμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογῇ τοῦ καταθέτου ὀνομαστικῇ ἢ ἀνῶνυμοι.

μη βλάψῃ, λέει, τὸ μαθητοῦδι του. Κι ἄς βλάψῃ τὴν ἕρωτῃ ! Μπᾶ, καί τί πειράζει; Ὁμῶνε, ὁμῶνε ὁ Ἀντρέας. Ἀτῆξῃ ὁ θυμὸς, μετ' πὴ ἡ μάνα τῆς εἶναι ἄλλη ἀταξία. Καί δὲν τὸ φανταζότανε, πού νὰ πῆς, πῶς συνήθηκε τίποτις ἀταχὸ δικῆ του φαντασία δὲν εἶτανε ἡ ἀλήθεια. Στὸ ἐργαστήρι του, τὴ νύχτα, πηχηνισερότανε ἀπὸ τῆ μετ' στὴν ἄλλη ἔρη γληγορέτανε τὰ βήματῃ του, χτυπούσανε τὰ πόδια του τὸ χάλι, σῆκωνε τὰ χεῖρῃ, φώναζε δυνατὰ δυνατὰ καί ὁ ἴδιος ἀποροῖσε μετ' τῆ γῃρα τὰ λόγια πού τοῦ βγαίνανε ἀπὸ τὸ στόμα, μετ' τοὺς κόκκινους λογισμοὺς πού τοῦ παραδέρνανε τὰ μυαλά. Τί νὰ τοῦ κάλῃ τίποτις φωνῆ; Τὸ αἷμα του νὰ δῆ, ὅπως ἔχρεσε κι αὐτῆς τὸ αἷμα τῆς Κατινούλας. Τὸ πεσὶ του νὰ τοῦ κόψῃ ὅπως ἐκοψῆ τῆς Κατινούλας. Ἀπὸ τὸν πόνο του ὁ ἀδιάντροπος νὰ νοιώσῃ τὸν πόνο πού ἔσπειρε τὸ σιδερό του. Εἶδῃμῃ, πῶς θὰ καταλάβῃ; Πῶς θὰ βλαψῆ στὸν κόσμο ἡ τάξῃ, ἀ δὲν τὸ δοκιμασῃ στὸν ἐαυτό του, ἂν κατάσῃτῃ σου δὲν τὸ δοκιμασῃ τί σὺ κοστίζει, τί κοστίζει στους ἄλλους νὰ καταστῆφῃ καί νὰ χλωνῆ; Πρέπει νὰ σὲ σουβλίσῃ καί σένα, πρέπει νὰ τρομίσῃ, πρέπει νὰ ταιριζῇ, θαζῇ ὅταν πῶς χάνεται καί νὰ χεῖτῃ. Ὁμῶνε συνεμα καί τὸ ὕφρος ἐκεῖνο τοῦ σιχαμένου, τὸν τρόπο του τὸν πηδηχτό, μετ' τὸ μπόδι του ἐκεῖνο τὸ τζουτζεδικό. (ἀκολουθεῖ)